

ANKARA ECZACI ODASI BÜLTENİ

Cilt : 12

Mayıs-Haziran 1990

- *Mehmet Ali Çetin'in Anısına*
- *14 Mayıs Eczacılık Günü*
- *Ankara Ecza-Koop Genel Kurulu*
- *II. Sağlık Kurultayı*
- *Maliye ve Gümrük Bakanını ziyaret*
- *Bağ-Kur Sorunu*
- *Bilim Haberleri*
- *Yeni İlaçlar*
- *Kültür - Sanat*

3

ankara

eczacı odası

bülteni

İKİ AYDA BİR YAYINLANIR

TEB II. Bölge
Ankara Eczacı Odası Adına
Sahibi ve Yazışmaları
Sorumlusu:
Dr. Ecz. Akın Çubukçu

Yönetim Yeri ve
Yazışma Adresi:
Konur Sokak, 13/2
Kızılay / ANKARA
Tel: 125 42 96 - 125 08 07

Yayın Kurulu:
Asude Uzgören,
Betül Bilgetekin, Ertan Onursal,
Gönül Üstün, İlhan Küçük,
Nilgün Göğer, Rana Ege,
Rana Kunt, Sevgi Yıldız

Dizgi, Teknik Hazırlık ve Baskı:
Erk Yayıncılık
Tel: 231 41 97 - ANKARA

Bültendeki yazılar,
Bülten adı kaynak gösterilerek
yayınlanabilir
 Yazılardaki görüşler
yazarlarına aittir.
 Bülten 2750 adet basılır ve
AEO üyeleri ile yurtiçi tüm
sağlık kuruluşlarına ücretsiz
gönderilir.

Bu Sayıda

**71 MEHMET ALİ ÇETİN'İN
ANISINA**

- Çoğalarak Ölen Biri Mehmet Ali Çetin
- Merhaba Mehmet Ali
- M. A. Çetin'in Nevşehir Konuşması
- Değerli Arkadaşımızın Oğlundan

82 SOSYAL ECZACILIK

- 14 Mayıs Eczacılık Günü
- Ankara Eczacı-Koop'un 11. Genel Kurulu
- II. Sağlık Kurultayı
- Maliye ve Gümrük Bakanını Ziyaret
- Bağ-Kur Sorunu

106 BİLİM HABERLERİ

- Türk Piyasasında Bulunan Turnusol Kâğıtlarında Yapılan Kalite Kontrol Testleri

110 YENİ İLAÇLAR

111 KÜLTÜR-SANAT

115 BRİÇ KÖŞESİ

Mehmet Ali Çetin
1953 - 1990

Güzel insan, can dostumuz
Eczacı Mehmet Ali Çetin'i kaybettik.

Odamızın 1978-1979 dönemi Genel Sekreteri candost, değerli meslektaşımız Ecz. **Mehmet Ali Çetin**'i 6 Haziran 1990 tarihinde Hekimhan Malatya yolunda trafik kazasında kaybettik.

Mehmet Ali Çetin, Mart 1979 da bu bültenin doğuşunda, teksir makinasından çıkarak ilk kez sizlere ulaşmasında ilk adımı atan kişiler içinde yerini almıştı.

"Değerli Meslektaşlar,

Bir örgütün işlerliği, ülke gerçeklerinden soyutlanmadan, tabanıyla birlikte ve tabanı için yaptığı eylemlerin bütünüyle kanıtlanır. Bu eylem bütünlüğünü kitlelere ulaştıracak ve daha aktif katılımı sağlayacak en önemli araç yayın organıdır."

Diye başlayan yazısı ile ve dost selamlarını tüm meslektaşlarına sunarak ilk bültenimize imzasını atmıştı.

Mehmet Ali Çetin 1953 yılında Malatya Hekimhan'da doğdu. İlk orta lise öğreniminin ardından A.Ü. Eczacılık Fakültesi'nde ilaç ve eczacılık bilimi içinde ve ülkemiz insanlarının sağlık sorunları için çözüm arayışlarına girdi. Demokratik Üniversite mücadelesi ve halkının yaşam savaşı için en ön saflarda yerini aldı.

1978 Yılında A.Ü. Eczacılık Fakültesi' ni bitirdikten sonra Sağlık Bakanlığı İlaç ve Eczacılık Genel Müdürlüğünde görev yaptı. Bu arada 23 Eylül 1978 - 9 Ekim 1979 tarihleri arasında Odamız Genel Sekreterliği görevini yürüttü.

1980 Yılında İstanbul'da Gün Eczanesi'ni açtı. Askerlik görevinden sonra 1984 yılında Malatya Hekimhan'da Çetin Eczanesi'ni açarak halkın sağlık ve ilaç sorunlarına danışmanlık görevini özveriyle yürüttü.

ÇOĞALARAK ÖLEN BİRİ MEHMET ALİ ÇETİN

Şair Can Yücel kanserden ölen Cahit Irgat için şöyle bir şiir yazmış:

"Cahit ki bu hasta düzende sağlıklı
bir kanserdi

Cahit ki hastalığa karşı üreyen
hücrelerdi

Yorgun devler gibi çöktüğü Dormen
şölenlerinde bile

"Siz paranızı, ben kendi kendimi ye-
rim" derdi

Cahit zaten azalarak yaşayanlardan
değil

Çoğalarak ölenlerdendi."

6 Haziran 1990 günü bir trafik kazası sonucu yitirdik Mehmet Ali'yi. İnanamadık, inanmak istemedik ama doğrudur duyduğumuz haber. Ölümün genci yaşlısı yok ama Mehmet Ali tam en genç ve verimli çağında ayrıldı aramızdan.

Peki, nedir yaşama-ölüm arasındaki bağıntı?

Birincisi ölmeden ölmek, ikincisi ölüp yaşamak. Bakın ne diyor toplumcu yazarlarımızdan Vedat Günyol ölmeden ölmek üzerine "Bu Cennet Bu Cehennem" adlı kitabında (1974-1975 yıllarında Cumhuri-

yette yazdığı yazılardan yaptığı bir seçmedir)

"Peki, nedir ölmeden ölmek? İnsan nasıl "ölmüş" sayılabilir, yer içer, güler oynar, haklı haksız (çoğunlukla haksız) yaşamını sürdürürken?

Can Yücel'in azalarak yaşamak dediği değil mi, bir anlamda ya da her anlamda, ölmeden ölmek?

Ekonomik ve politik alanda, Türkiye'nin şu yirmi otuz yılına bakarsak, azala azala yaşayanlarla çoğala çoğala ölenlerin bilançosunu çıkarabiliriz kolayca. Zenginler (o zenginliklerinin ne denli deftere kitaba uydurulmuş olduğunu Mısır'daki sağır sultanın bile bilmezlikten gele-meyeceği) zenginler, para üstüne para koyanlar, yaşıyorlar yaşamasına, büyük bir otelde, bir gecede üç dört hastane, beş on okul parasını, viski şişelerinde, tavanlara ampullere sıkılan kurşunlarda çarçur eden, etmekten utanmayan kişiler yaşıyorlar, yüksek tirajlı gazetelerin halka sundukları küçültücü yaşam çizgisinde. Ama ne pahasına yaşıyorlar? İnsanca diyebileceğimiz her çeşit erdeme sırt çevirerek, vurdumduymaz bir dünyanın vurdumduymaz katı yürekli duygusuz insanları olarak. Bir azala azala yaşamak değil mi onların yaşamı, insanlıktan, insancılıktan uzaklaşarak?

İşte Mehmet Ali tüm bunlara karşı olarak yaşadı, çoğala çoğala. İnsanlık onurunun yücelmesi için savaştı yıllarca. Hiç bir güç ve baskı yıldırmadı O'nu.

Günyol aynı yazısında "azalarak yaşayanların, çoğalarak yaşayanlara açtıkları savaşın serüvenini yaşıyor Türkiyemiz, daha bir süre yaşayacak da, diyor. Aradan onca yıl geçmesine karşın Mehmet Ali'nin kısa yaşamını sığdırdığı bu süre içerisinde bu serüveni hiç bitmedi.

Mehmet Ali Çetin yurt gerçeklerine uygun, çağımıza yararlı fikirleri üretti, üretti, üretti.

Nevşehir konuşması bugünkü gibi belleklerdedir, salon nasıl canlandı, bir hareket geldi?

Konuşmuş olmak için konuşmayanlardandı. Bu güne kadar çektiği sıkıntılar onun konuşmalarının mayasını oluşturur. Her zaman kurulu düzen şakşaklığından uzaktır. Düşünür, kılı kırk yarar, aceleci fikirlerden uzaktır. Bir oturmuşluk vardır herşeyine sinen, sabırlıdır.

Yukarıda Mehmet Ali "insanlık onurunun yücelmesi için savaştı yıllarca" dedim. Evet, savaş psikoza herkesçe bilinen bir gerçektir. Her iki taraf için de içinden çıkılmaz, beyinlerin yalnızca yok etmeye yöneldiği bir durumdur.

Ama Mehmet Ali "biz bu savaşta haksızdık" diyebilecek kadar bilincini yitirmeyen bir aydındır.

Kırmayan, gücendirmeyen, en önce dinlemesini bilen bir bilgedir Mehmet Ali Çetin. Bir yaz bekarlığı ortaklığında bilirim, beni saatlerce dinlemesinden:

1984 yılı, askerlik dönüşüm. Yüreğim kabarmıştı, kara bir umutsuzluk, duygularla aşırı yüklüyüm.

Karşımda bir babayiğit, öylesi yalnızlığıma ortak olan.

Bana Asım'ı soruyor.

Tanıyor musun?

Gözlerim parlıyor bir ortak dostu tanışlıkta

Asım Tamer ortak paydamız

O bana anlatıyor Asım'ı ben O'na.

32 yaşında gidip 18 ay sonra yeniden asker elbiselerimi çıkardığımda paylaştım Mehmet Ali'yle özgürlüğün tadını.

Bir iki kadeh tokuşturduk, tutsaklık mezemiz.

Hiçbirimizin gözünde kin yoktu. Tarihe karışmış, karşılıklı hoyratlıkların, hesaplı kışkırtmaların, politika oyunlarının molekülü bile yoktu.

İşte ben, böylesi bir ortamda tanıdım Mehmet Ali'yi.

Belki pehlivan tefrikası olacak ama, içimden geçen şu:

Gelecek sayıda neler konuştuk,
kimlerden bahsettik o gece Mehmet
Ali'yle sizlere aktarmalıyım!!!

Şimdi "SAĞ OLASICA" bana di-
yecek ki o her zamanki tavrıyla
"Aman ağabey, hele bir dur, bak:

* Olmadığım yerlerde olabilmenin
hasreti midir

Bende bu keder

Bu güneşli kış günlerinde:

Mesela İstanbul'umda köprü'nün
üzerinde.

Mesela Adana'da arasında ırgatların

Mesela Yunan dağlarında, mesela
Çin'de

Mesela beni sevmeyenin başucunda.

Yoksa bir oyun mu bu karaciğerim

Yoksa bir rüya mı düşürdü bu hale
beni

Yoksa yalnızlık çullandı da üstüme

Yoksa elliye dayadık da bu merdive-
ni ondan mı!

Bende bu keder,

Bende bu kaderin ikinci faslı

ayaklarının ucuna basıp

geldiği gibi gider.

Yeter ki bitireyim bu yazıyı,

Yeter ki bir mektup gelsin,

Yahut radyoda bir haber...

Olca SELES

Merhaba Mehmet Ali,

En zor yazılan yazı sevilen bir ar-
kadaşın, bir can dostunun ardından
yazılan olsa gerek...

Bu yazıların ilki İzmir'den Neş'e
için yazıldı. Sonra Bursa'dan Naci
Abi ve G.Antep'den Mustafa hain
kurşunların hedefi oldular. İlk
İstanbul'dan Ayla'ydı Temmuz sı-
caklarında yollarda kalan ve henüz
Denizli'den Mustafa yenik düşme-
mişti sayrılıklara yaşam doluyken o
zaman. Şimdi sen de Mehmet Ali,
bir Haziran gününde...

İlk duyduğumda gözlerimin önü
alacakaranlığa yazdı ve ozan Hasan
Hüseyin'in bir şiiri geldi aklıma.
"Haziran'da Ölmek Zordur" diye.
Nedense bilmem işte o şiiri, seni
öylece düşündüm. Duygulanmış-
mıydım bu şiiri okuduğunda bil-
mem ama, şiiri sevdiğini bilirdim,
çünkü sen insanı severdin.

Seni tanımanın geçmişi eskilere
dayanır. Fakültedeki öğrencilik gün-
lerine; dernek başkanlığına; yaşamın
dinamosu gibi aktif ve toplumsal
içerikli çalışmalarına. Sonra Ankara
Odasındaki yöneticilik günlerin;
1979 Eczane Eylemi sırasındaki göz-
lerindeki ışıltılar; kooperatifin kuru-
luşu sırasındaki sevinci ortaklaşa
paylaşmamız. Sonra İstanbul'a gidi-
şin. Eşin Elif'i, oğlunu ardında bira-
kıp 12 Eylül'ün taş duvarları arasına
kapatılman; yeniden dostlarının ara-

sına dönüşün ve Hekimhan'a yerleşmen. Mesleki ve toplumsal görevlerini unutmadan, ertelediğün çalışkanlığına devam etmen. Dürüstlüğün, sevecenliğin ve insancılığın...

Hiç abartısız ve gerçekten de seni anlatımdan uzak... İşte böyle tanıyordum seni. Yalnız ben mi?... Bütün dostların, arkadaşların "Bir Güzel İnsan" seni işte böyle tanıyorlardı.

Sana hiç söylememiştim. Zaten böyle de söylenmez ya. Seni hep Steinbeck'in Gazap Üzümleri'ndeki meyva bahçelerinin çalışkan işçisi Tom'a benzetirdim. Şimdiyse, geride kalan bir avuç iç yanıklığı veya düşündükçe seni, gözlerin puslanması gibi birşey vs., v.s...

Bak böylesi zamanlarda, duygu-sallıktan sıyrılıp, acıyı içlere gömerek birşeyler yazılıp, söylenmeye çalışılır, bilirsin. Ve çoğu kez de bilinçlenmenin toplumsal bir içeriğe uzanan boyutu olarak değerlendirilir bu biçim bir tavırla örtüşmek.

Acılarda bile, hiç böylesi zorlamalar görmemişim gülen gözlerinde. Sen olduğun gibi vardın ve olduğundan başka birşey görünmeğe hiç çabalamamış, hiç özenmemiştin aramızdayken. Bu tavrın, olayların özelinde de, genelinde de hiç değişmemişti. Ve kimbilir, belkide bilinçlenmenin ne olduğunu hep böylesi sessizce ve insanlara yukarıdan bakmadan anlatmaya çabalamıştın. İşte, bir an için bunları da düşün-

düm gazetede ki son resminin uçuk matbaa mürekkebi lekelerine bakarken.

Şimdiyse buralarda Temmuz sıcaklarını yaşıyoruz. Yaşam kendi rotasında sürüp gidiyor. Kimimiz rüzgârın önüne katılmış yapraklar gibi savrulurken, kimimiz de dümen tutmaya çalışıyoruz yaşamı değişim olarak yaşamanın heyecanını senden öğrenmişcesine.

Kısa ama, anlamlı bir yaşamın, uzun ve böcekleşerek geçmiş bir ömürden daha değerli olduğu yadsınamaz. İşte seninkisi, ilk yazılanın bir tıpkı suretiydi. Ve bu suret, hepimize, bir örnek olmakla beraber yine de doğrusu içim sızlıyor ve isyan ediyorum seninkisi gibi anlamlı yaşamların kısa bir ömür aralığına sığdırılmasına. Bu satırlar okunduğunda kaderci bir izlenim edinen de çıkabilir diye düşünüyorum. Ve düşünüyorumda, demem o olmamasına rağmen isteyen istediği gibi yorumlasın diyorum Mehmet Ali. Bu dostlarının ortaklaşa paylaştıkları çok insanca bir duygu şu sıralar.

Seni, en son olarak 25. Büyük Kongre'de görmüştüm. Ondan önce si Nevşehir'deki Bölgelerarası Toplantıda beraber olmuştuk dostluğun keyfini tadararak. Yeraltı mağaralarında bir de resim çektirmiştik, fiyakalı. Ve ben... hala sana göndereceğim?... Sonra demiştinki, mağara resimleri bunlar, belli olmaz görülmesin... saklılara kapat diye. Gülmüştük bu kara mizah yaşama. Ve

bir kez daha, iyice anlamıştım yaşamı aydınlatmanın değerini o sözlerinden. Bütün dostların seni o aydınlık gibi bildik aramızdayken ve inanki, ışıltısı hiç eksilmeyecek seni tanımanın.

Şimdi, bu sana hiç yazılmamış mektupların ilki ve sonuncusunu artık noktalamak istiyorum. Ve istiyorum ki Mehmet Ali, o yeri doldurulamıyacak yiğitliğin, dürüstlüğü, demokratlığın, devrimciliğin ve güzelliğin gibisine sahip olanlar için böylesi yazılar bir daha hiç yazılmasın.

Eminim sen de böylesini dilerdin can dostum.

Bütün dostlar izin verirse, bütün dostların olarak sana hoşçakal diyoruz.

Nurettin ABACIOĞLU

**Ecz. Mehmet Ali
Çetin'in Nevşehir'de
Yapılan 24. Dönem
3. Bölgelerarası
Toplantısında Yaptığı
Konuşma:**

"Tüm salonda bulunan arkadaşlarımıza saygılarımı sunuyorum, Kayseri Eczacı Odasına organizasyondan dolayı teşekkür ediyorum.

Bu toplantıda söz almayı düşün-

müyordum, ancak konuşmaları ve gelişmeleri izledikten sonra söz alma ihtiyacını hissettim ve konuşmaların, mesleğin teknik konularına girmeden bazı konular, özellikle mesleğe bakış üzerine bir kısım düşüncelerimizin değişmesi gerektiğini, artık meslek konularının konuşula konuşula düşüncelerimizin temerküz olduğunu, bu düşüncelerin temerküzünden sonra yeniden mesleğe bir bakış ihtiyacının hasıl olduğunu inancındayım.

Esas olarak başlıklar olarak arz etmek istiyorum, ama isteyen arkadaşlarımla sonra daha geniş olarak konuları tekrar tartışabilirim.

Türkiye son 10 yıldır yeniden bir düzenleme içinde, toplum yapısıyla, toplum örgütüyle, siyasal planıyla, kanun ve anayasasıyla yeniden bir organizasyon içinde. Belki bu çok net olarak görünmeyebiliyor, ancak bunun böyle olduğu toplum dinamiklerini iyi irdelersek çok rahat görebiliriz. Bu sebeple, mesleğimiz olan eczacılık da toplumdaki misyonunu, yerini yeniden belirleme süreci yaşıyor, eğer bu halkayı yaşamaz isek ve bu halkayı yakalayamazsak meslek sorunlarımıza doğru çözümler önerebilmemiz bana göre mümkün değil.

Ayrıca, Türk Eczacıları Birliği mesleğimizin en üst organizasyonudur. Ancak, eğer organizasyonun işleyiş tarzı ya da meslek sorunları o kadar çok yığılmışki, bu sorunlara TEB'in tek başına göğüs gerebilmesi

mümkün değildir. Çünkü, sorunlar alabildiğine yığılmış, bunun altından kalkabilmek için profesyonelliğe ihtiyaç vardır, daha profesyonel çalışan insanlar bütün mesaisini meslek sorunlarının çözümüne hasredebilecek insanlara ihtiyaç vardır. Yani Türk Eczacıları Birliği yöneticilerine bu işi yapıp, Anadolu'da biz kendimizi bu vazifeden sıyırmamız gerekir, aktif olarak yardımcı olmak gerekir, bana göre mektuplarla da değil, uzaktan meslek sorunlarını düşündürmek de değil, bizzat felip fiili güçle birçok işleri paylaştırarak yeni bir organizasyon, yeni bir profesyonel çalışma anlayışıyla işe girişmek lazım.

Ayrıca bazı konuları, çözüm önerileri getirirken bence alışlagelmiş düşüncenin dışına çıkmıyor yani Bağ-Kur'un ödeme zorluğu, sürekli bahsedilen bir konu, ama bu konu tek başına eczacılarla ilgili değil, yani bu konu Türkiye'de son 10 yıldır yaşanan enflasyonist dönemin ve devletin ödeme gücünün bol olmasından kaynaklanmaktadır, yani devlet, eczacıları düşman gibi görmemektedir. Bugün müteahhit de aynı şekilde, örneğin DSİ'ye bir taahhütte bulunan müteahhit istihkakını vermesine rağmen parasını alamamaktadır. Aynı şekilde bizzat 150-200 bin lirayla geçinmek mecburiyetinde olan bir devlet memurunun dahi ikramiyesi ertelenebilmekte ve 130-150 bin lira ikramiyesini alamamaktadır. Yani, bu konuyu son yılların enflasyonist gidişatıyla Türkiye'de devletin ödeme

gücü zayıflamıştır. Bu tüm toplumun sorunudur bana göre ancak bu şekilde bakarsak, kendi sorunlarımıza doğru teşhis koyabiliriz ve çözüm yollarını da ancak bu bakışla arayabiliriz.

Şimdi eczanelerde 1975-1980 arası ekonomik bakımdan ödeme kolaylığı çok daha fazlaydı, günümüzde ise bu konuda sıkışıklık var. Çok iyi çalışan bir eczane dahi ödemelerini normal yapamıyor. Bu eczacılık mesleğinin sorunu değil, onu anlatmak istiyorum. Esas olarak bu sorun, bizim sermayemiz enflasyon karşısında erozyona uğramaktadır, yani küçülmektedir ve çalışma esasımızı karşı tarafa, yani depoya yarı yarıya yıkararak, öz sermayemiz küçüldükçe, ister istemez ek finansman bulmamız lazım ya da karşı tarafa yıkmamız lazım. Bugün birçok eczanedeki mevcut ilaçların yüzde 40'ı deponun malıdır. Bu şekilde ancak işleyebiliyoruz. Ancak, bu gidişat bir yerde tıkanacaktır, çünkü fabrika-depo-eczane üçgeni giderek sıkışmaktadır. Bu sebeple, biz kâr oranlarımızın yükseltilmesiyle tek başına bir öneriyle bugünkü ekonomik sıkışıklığı aşmamız mümkün değildir. Bu olaya daha farklı bakmamız lazım, ama nasıl bakılır, öneriler nelerdir, onları çok uzun süreceği için daha sonra konuşabiliriz.

Ayrıca pahalı ilaçtan bütün arkadaşlarımız bahsetti, ucuz ilaç Türkiye'de mümkündür denildi, bana göre mümkün değildir, yani ilacı yüzde 10-15 marjıyla ucuzlatılabilmek

bence halka ucuz ilaç vermek değildir, ama tabii bunlar bahsedilmelidir. Bir reklam gideri, hediye gideri, bunlar ilacın üzerine bindirilmektedir ve halka ilaç bu bindirilmiş fiyatlarla yansıtılmaktadır. Bunlar bahsedilmelidir, ama alternatif ilaç üretimi de mümkün değildir. Çünkü, alternatif ilaç üretimi için sermayeye ihtiyaç vardır, sermaye olmadığı müddetçe, örneğin bugün ilaç sanayii yaklaşık 1 trilyon ciro yapıyor, hangi iktisatçıya, ekonomiste gidermeniz gidin 1 trilyon ciro yapan bir işletme en az 600 milyar işyeri sermayesi lazımdır, yatırım lazımdır. Yani yatırımı ancak sermaye sahipleri yapar. Biz eczacılar olarak tüm eczanelerimizi satılığa çıkarsak, paralarımızı birleştiresek ilaç sanayine girmemiz, alternatif sanayi kurmamız mümkün değildir, ama alternatif birtakım yuvacıklar yapmak mümkün değildir, bu alternatif değildir, bir yeni önermelerdir. Bu önermelerden ileri sürede sanayie karşı ne çıkar onu bilemeyiz tabii, ama İstanbul Eczacı Odasının girişi bana göre palyatif bir girişimdir, ama gereklidir, desteklenmelidir, fakat kesinlikle ilaç sanayiinin alternatifi değildir. Onu daha sonra İsteyen arkadaşlarımızla uzun boylu tartışırım, bu tartışılmalıdır ve üzerinde durulmalıdır.

Benim şikâyetçi olduğum konu, Türk Eczacıları Birliği mesleğimizle ilgili birçok konuda bakanlıkla, genel müdürlükle görüştük şeklinde izahatlar; bakanlık bu işi halledeceğini söyledi şeklinde izahatlar geliyor.

Türk Eczacıları Birliği, tabii eczacıların meslek örgütüdür, toplumda önemli bir güç odağıdır, ama bu güç odağının gücü arttıkça bakanlık karşısında ya da hükümetler karşısında, toplum karşısında pazarlık gücü artar, yani toplumdaki misyonu ve gücü arttığı müddetçe. Esas olarak halletmemiz gereken konu, Türk Eczacılarının toplumdaki gücünü artırabilmeliyiz. Bu nasıl olur; ancak, çeşitli misyonlar yüklenerek olabilir. Örneğin Sağlık danışmanlığı yüklenebilir, örneğin ishal konusunda bu tuzlu su dağıtımları şeklinde, yani eczacının toplumda giderek zayıflayan gücü ve rolü ve bana göre dişleşen rolü, özellikle eczane eczacılığının dişleşen rolü; çünkü, halk kamuoyu bize dolaptan ilacı indirip, anlatıp paketleyen saran insan diyor. Doğru, birinci derecede ticaretci olarak bakıyor. Bu işleyiş tarzımıza yeni birtakım ek görevler almazsak giderek eczacılık mesleği toplumda zayıflayacaktır. Bu anlamda da esas olarak güçlü oda olmanın ve organizasyonun güçlendirilip bakanlık, hükümetler ve halk karşısında pazarlık gücümüzün artırılması ve biz onlara önerilerle değil, onlar sıkıştıkları, yani hükümetler ve bakanlık sıkıştıkları konuda gelip bizden sormak şeklinde, hatta onu ihtiyaç edecekleri şekilde kendimizi topluma ispatlamamız lazım. Bu noktaya gelmediğimiz müddetçe hiçbir şekilde sorunlarımızı temelden halletmek mümkün değildir.

Ayrıca, meslek birlikleri mutlaka kendi meslektaşlarının sorunlarını

ön planda tutar. Ancak, meslek örgütleri lonca örgütleri değildir, yani sırf kendi mesleğiyle sınırlı değildir, yani eczacı doktorla, halkla ilgilidir, doktor bakanlıkla ilgilidir. Bunlar tümüyle oluşur, bu bakımdan konulara yaklaşırken sırf kendi mesleğimizin sorunları olarak değil, kendi mesleğimizle beraber esas olarak halkın sorunları, yani bizim müttefimiz hiçbir zaman için bakanlık değildir, bizim müttefimiz halktır. Biz ucuz ilaç konusunu gündeme getireceksek bunu esas olarak halka lanse etmeliyiz, halka benimsetmeliyiz, ondan sonra halkı müttefik olarak yanımıza alırsak hükümetler ve bakanlık karşısında çok daha güçlü oluruz. Yani anlayışlarımızı biz halkımıza yansıtabilmeliyiz.

Bu son dönem, özellikle Merkez Heyetinin ucuz ilaç ya da ilaç zammına karşı olan tavrı Anadolu'da sanıyorum ki çok büyük şeylerle karşılaşmıştır, yani birçok insan bu afişlerden bize de verseniz, okullarında assak, bilhassa devlet okullarının müdürleri istiyor okullara asmayı, köylerde muhtar odalarına da assak gibi gelip istekte bulunmuşlardır. Bu girişimlerimiz artırılabilir, artırılması gerekir.

Ayrıca, meslek örgütünün güçlü olabilmesi için parasal güce ihtiyacı vardır, çok önemli, rutin, hiçbir şekilde aksamayan mutad gelirlere ihtiyacı vardır. Bu gelirlerin olabilmesi için işletmeciliğe yönelmek lazımdır diyoruz, ama girişilen bazı girişimler kadük kalmıştır, büyü-

memiştir, fakat bu olumsuzluk bu anlayışı yok etmemesi lazımdır. Yani, bugün Türk Kadını Güçlendirme Vakfı birçok fabrikalarla beraber enjektör fabrikası açıyor. Türkiye'deki enjektör olayını ben inceledim, enjektör fabrikası çok rahat Türk Eczacıları Birliğinin yıllık toplam gelirinin en az üç katı gelir getirir ve Türk Eczacıları Birliğinin parasal itiyacını çok rahat karşılayabilir. Böyle bir girişimimiz olabilir. İlla enjektör fabrikası demiyorum, benzeri girişimler. Yani, rutin maddi gelirleri olması lazım ki bu örgüt güçlü olsun, bu örgüt pazarlık edebilsin, üyelerine hizmeti daha iyi sunabilsin. Bu konuda da bu gibi girişimler düşünülebilir.

Ayrıca, ilaç sanayii ile olan kapışmalarımız; yani, yıllardır Türk Eczacıları ilaç sanayicileriyle zaman zaman bazı konularda görüş ayrılıkları olmuştur ve zaman zaman doğrudan ilaç sanayiinin saldırılarına bile uğramışızdır. Nejat Eczacıbaşı'nın demecini gazetelerden okudum, Türk Eczacıları Birliğinde -şu anda tam hatırlayamıyorum- üç tane, dört tane istismarcı insanlarla oturmuşlar ilaç sanayii üzerine hücum ediyorlar. Aslında bunlar kötü niyetli insanlar falan gibi demeci olmuş.

Şimdi arkadaşlar, Türk Eczacıları Birliği bu konularda girişimleri yapmıştır, ama Eczacıbaşı'nın bu suçlaması bence hepimizin yüreğini sızlatması lazım. Neler yapılabilir; Hakkari Yüksekova'da bulunan bir

arkadaşımız 5 bin lirasından vazgeçip iki satırlık telgraf Eczacıbaşı'na çekebilirdi, yani biz meslek örgütümüzü böyle görmüyoruz, bu senin görüşündür denilebilirdi. Toplum önünde daha sonra İstanbul'da açık oturumlar yapıldı, bu hat safhaya geldi, ama sonuçları halk tarafından kavranılmadı. Halk dedi ki, eczacılar ve ilaç işverenleri kapıştı, ama sonuç ne oldu hiç belirlenmedi ve halk bu konuda, özellikle düşüncesi muğlak kaldı. Fakat, biz eğer bu İstanbul konuşmalarını eczacılar olarak taşra eczacıları olarak destekleyebilseydik, bölgelerimizdeki mahalli gazetelere demeçler verebilseydik, planlar, ilanlar yapabilseydik, açık mektuplar yapıp eczanemize asabilseydik, telgraflar yapabilseydik Eczacıbaşı bu şekilde bir daha bir şeye tevessül edemezdi. Yani, bunu meslek örgütümüz olarak odalarımız vasıtasıyla değil, bizler görevimizden sıyrılmamız gerekir, yardımıcı olmamız gerekir.

Ashında notlarım çok, fakat uzun konular, detaylandırılması gereken konular, ancak özet olarak konuşmamı bitirirken şunu söylemek istiyorum. Bugüne kadarki düşünceler, ortaya çıkan eğilimler bence yeterlidir, bundan sonra yeni bir bakış tarzı, yeni bir sorun çözme yöntemi tespit edip, bundan sonra konuların üzerine daha farklı olarak gitmek lazım. Çok önemli gözden kaçırmamak lazım, hiçbir şekilde sorunlar tek başına eczacının sorunu değildir. Eczacının kendi sorunlar tek başına eczacının sorunları vardır, ama bun-

lar toplumun sorunlarından ayrı değildir, onlarla içiçedir, yani biz kendi olayımızı ancak toplumla beraber olduğumuz müddetçe, diğer meslek örgütleriyle beraber olduğumuz müddetçe, yani yanlış icraat yapanlara karşı grup olarak çıktığımızda galip geliriz ya da sorunlarımızı çözebiliriz. Aksi mümkün değildir, çünkü bizim toplumda misyonumuz zayıfladıkça, silik bir ticaretçi haline dönüştüğümüz müddetçe sorunları aşmamız mümkün değil, müttefiklerimizi geniş tutmamız gerekir.

Hepinize saygılar sunarım."

Değerli arkadaşımızın oğlundan...

HABERLER

Bugün saat 11:30 civarlarında bir güneş tutulması oldu. Domates kentinde olan olayda güneş bir pastaneden pasta çalarken tutuldu.

Domates kenti cezaevinde olan ve tutuklu yargılanan patatesin ölüm cezası şekil düzgünlüğü nedeniyle 2 yıl acı biber yemeye mahkum edildi.

Biber kentinin muz ilçesinde patatesler kızarmak istemedikleri için gösteri yaptılar.

Bir insanın dilinde çıkan yangın söndürüldü. Olayı Acı Soğan Örgütü

üstlendi.

Domatesspor Patatesgücü takımlarının yaptığı maçta olay çıkması sonucu çok kişi yaralandı. Patatesgücü taraflarının patates atması sonucu 6 kafa kırıldı, 3 kaş çatladı, 25 burun kanadı. Domatesspor taraftarlarının domates atması sonucu 30 gömlek, 4 süveter, 6 ceket kirlendi.

Biberler, domatesler, patlıcanlar bir şarkıda yer aldıkları için Barış Manço'ya biberli, domatesli, patlıcanlı türlü gönderdiler.

Hazırlayan: Mehmet Tamer
ÇETİN

Hekimhan - MALATYA

DOST'A

Her şeyin tükendiği
yok olduğunu sandığın yerde
yeni doğan bir şeyler vardı
yeni yepyeni

Bir kadın haykırışı
Bir çift mavi göz
Bir çocuğun toz sanılan kirpikleri

O bittiği inanılan yerde
Bir hayat vardı yaşanılabilir
çiçekler vardı yeni açmış
sevgiler kokan renk renk
gelincikler vardı yüzünü süsleyen

Dostluklar vardı dost vardı
Dostların vardı, sen vardın
Mehmet Ali

Bittiği inanılan yerde
sofralar kurulacaktı
kadehler kalkacaktı
mavi gözlü kız için
altmışlı yaşımızda

Bittiği inanılan yerde
filizlenip çiçek olacaksın
vazomda
Sevgi olacaksın pencereden
grip odaya

Oğul olacaksın ana kucaklarında
isim olacaksın kimlik

yoklamalarında

Milliyet TAMER

14 MAYIS ECZACILIK GÜNÜ

14 Mayıs Eczacılık Günü Ankara Eczacı Odası, TEB Merkez Heyeti ve G.Ü. Eczacılık Fakültesi tarafından ortaklaşa bir program çerçevesinde düzenlendi.

Etkinlikler 14 Mayıs günü Anıtkabir'e çelenk konulması ve Ata'ya saygı duruşu ile başladı. G.Ü. Eczacılık Fakültesinde yapılan tören Gazi Eğitim Müzik Korosunun bir programını takiben Odamız Başkanı Dr. Ecz. Akın Çubukçu'nun aşağıda sunduğumuz açış konuşması ile başladı.

**Sayın Konuklar
Değerli Meslektaşlarım
Sevgili Öğrenciler
Bayanlar, baylar**

1967 yılından beri her 14 Mayıs, Eczacılık günü ve günleri olarak kutlanmaktadır. Bu günlerde, değişik kesimlerde çalışan meslektaşlarımızın karşı karşıya kaldığı sorunlar, ülkemizin ilaç ve sağlık politikaları, tüm dünyada eczacılığın bulunduğu ve bulunacağı, mesleğimizin insan sağlığı hak ve özgürlüklerine sağliya-
leceği katkılar tartışılmaktadır.

Her geçen gün gelişen teknik ve ekonomik koşullar mesleğimizi de ilgilendi-

ren sorunları beraberinde getirmektedir. Yeni sorunların çözümlenmesi yolları aranır-ken, henüz çözüme kavuşmamış sorunlarımız da bulunmaktadır.

Kamu kurumlarında çalışan meslektaşlarımız başta özlük olmak üzere, birçok haklarını alamamış durumdadır. Ülke nüfusunun çok büyük bir bölümü, bugün

kamu kurum ve kuruluşlarından sağlık hizmeti almaktadır. Bu hizmet içinde ilacın ve eczacının payı büyük boyutlara varmaktadır. Böyle olduğu halde, bugün kamu kurum ve kuruluşlarında eczacı haketdiği yerde bulunamamakta, eczacılık hizmetleri; meslekten olmayan kişilerce, halk sağlığı ile alay edilircesine, yürütülmektedir.

İlacın hastaya ulaştırılması, ancak eczacı eliyle gerçekleşir. Bunun aksini düşünmek bilime olduğu kadar yasalara, yaşamın doğal akışına aykırıdır ve halkın sağlığıyla oynamakla eşanlamlıdır.

1979 yılında sağlık bakanlığı bünyesinde çalışan eczacı sayıca 2320 iken, bu sayı 1989 yılında 1029'a düşmüştür. Son on yıl içerisinde kamu kesiminde çalışan eczacıların sayısında % 44.3 oranında bir azalma vardır. Yine aynı yıllarda nüfus artışı da göz önüne alınırsa, önümüzdeki yıllarda eczacı açığının çarpıcı boyutlara uzanması kaçınılmazdır. Eczacının kamu kesiminde çalışma alanları da mesleği de gördüğü öğrenim ile ilgili değildir. Daha da önemlisi sağlık hizmetindeki yeri henüz tanımlanmamıştır. Sağlık Bakanlığının eczacılara yönelik kararlı bir istihdam politikası da olmadığı için bu meslektaşlarımız saymanlık, depo memurluğu gibi işlerde, düşük ücretlerle çalıştırılmaktadır. Bu bir anlamda bir mesleğin sömürsünden başka bir şey değildir. Böyle olunca da geçen yıl sağlık bakanlığının tüm eczacı kadrosunun 1681 olduğunu bunun henüz 652'sinin boş bulunduğu ve 1029 eczacının bakanlık bünyesinde çalış-

tığını bizzat sayın bakan tarafından 1989 yılı Haziran ayında T.E.B. ve bağlı odalarla yapılan bir toplantıda açıklanmıştır.

Bu üzücü durumun bugün tümüyle ortadan kalktığı söylenemez. Eczacı açığının bugün kalfalar ile hatta ve hatta bahçıvan, kaloriferci gibi elemanlarla kapatılmaya gidilmesi hiç bir şekilde kabul edilemez.

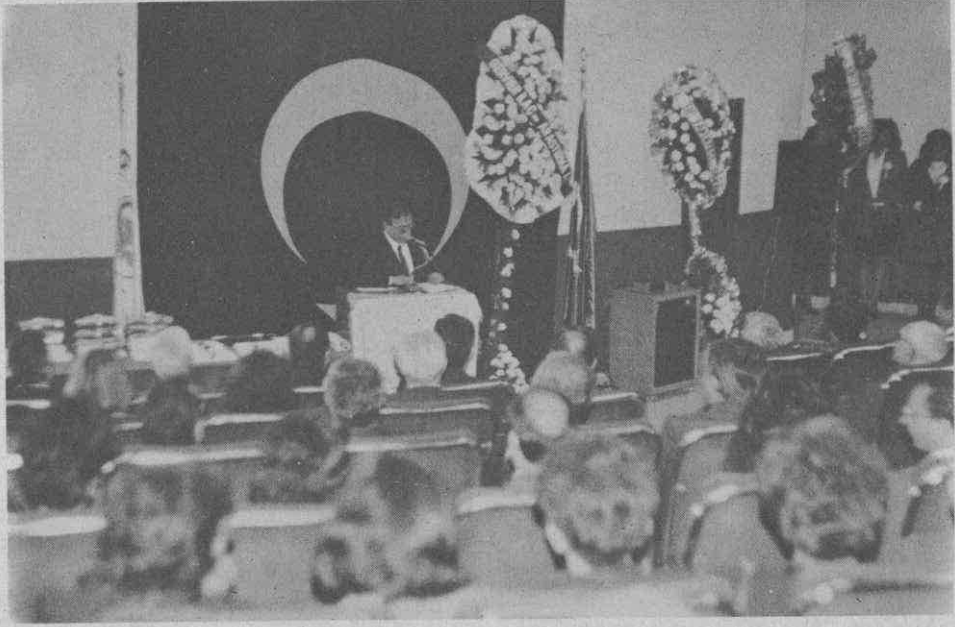
Aynı meslekten olduğu halde eczacılık fakültesinde öğretim elemanlığı yapan bir eczacı ile, hastane eczacılığı ile uğraşan bir diğer meslektaşımızın özlük hakları sorunları aynı olamaz. Yine bir ecza deposu sahibi eczacı ile sanayide çalışan bir eczacının, bir eczane sahibi eczacının mesleki çıkarlarının aynı olduğu söylenemez. Farklı ekonomik ve sosyal çıkarlara sahip kesimlerin ortak noktasını bulmaya çabalamak bu gibi misyonlara yönelmek meslek örgütlerinin üstesinden gelebileceği bir iş değildir. Böyle bir beklenti içinde olmak da bizi hayal kırıklığına götürmektedir. Odalarımızın ve meslek örgütlerimizin önemini göz ardı etmeksizin, sosyal ve ekonomik çıkarları türdeş olan insanların aynı çatı altında birleştiği sendikaların kurulmasını istiyor ve bu yolda yapılan ve yapılacak çabalara her zaman destek vereceğimizi vurguluyoruz.

Değerli konuklar, sayın meslektaşlarım, sevgili öğrenciler eczane eczacısının sorunları da her geçen gün birbirine eklenerek artmakta her yeni çıkarılan genelgelerle serbest çalışan eczacı bürokrasi ve kırtasiye çarklarına sıkıştırılarak kendi mesleğini yapamaz duruma düşürülmüş-

tür. Kazançlarına göz dikilmiş kamu kurum ve kuruluşlarına kestiği faturaların bedellerinin tam ve zamanında ödenmemesi için akla hayale gelmeyen formüller arayışına gidilmiştir. Eczacının emeğinin, bilgisinin hakkı olan bu paralar bazı kurumlarca vadeli hesaplara yatırılarak bankalara finans kaynağı durumuna getirilmiştir. Bağ-Kur ödemelerinin çileli bir duruma gelmesinde bu son faktör en önemli rolü oynamıştır.

madan bir oldu bittiye getirilmiştir. Hastane ve sağlık kuruluşlarımızın durumları ortada iken bu yıl gündeme getirilen 5 kalem ilaç 10 günlük doz uygulaması özellikle emeklileri perişan etmiştir. Bu yaşlı insanlar ilaçlarını temin edebilmek için sık sık hastane kapısı aşındırmak zorunda bırakılmıştır. Sözde savurganlığı önleme adına yapılan bu uygulamalarda yine hasta eczacı ilişkisi zora sokulmuş, eczacıyı hastası karşısında her şey olmazlanan ça-

1990 yılı bütçe uygulama talimatı ilaç savurganlığına bir takım önlemler getirilmiş bulunmaktadır. Ne yazık ki bu önlemlerden bazıları alt yapısı tamamlanmadan ülke gerçekleri göz önüne alın-

tık kaşlı bir formalite insanı durumuna düşüren bir anomali ortaya çıkmıştır. Üçlü reçete uygulamasında vergi memurluğu, ilaç satışlarında zabıt katipliği gibi görevlerinin yanı sıra sağlık karnelerini vize

edilip edilmediğini, sağlık karnesinin aynı kişiye ait olup olmadığını denetleyen kontrol memurluğu görevi de eczacıya eklenerek yeni yeni anomaliler ortaya çıkarılmıştır. Demokrasi ile yönetilen ülkelerde mesleklerle ilgili yasa ve kararname çıkarılırken meslek örgütlerinin görüşleri, düşünceleri alınır. Biz de demokrasi ile yönetiliyoruz ama ilgililer mi bilgisiz, bilgилiler mi ilgisiz olduğundan mıdır nedir için doğrusunu bir türlü bulamıyoruz.

Sevgili konuklar, değerli meslektaşlar bir çok kez söylendiği gibi bugün süresi geçen ilaçlar eczane sermayesini erozyona uğratmaktan da öte bir başka yıkıma yol açmaktadır. Bu ilaçların yok edilme yöntem ve biçimlerinin olmayışı bu ilaçları çöpe atılmaktan alıkoyamıyor ve her gün artan çevre kirliliği ve zehirlenmesine bir başka neden olarak ortaya çıkıyor. Bu konuda eczacılık fakültelerimize görev düşmektedir. Evlerde biriken, eczanelerde süresi dolan ilaçların nasıl yok edilmeleri gerektiği konusunu ancak kendileri aydınlatabileceklerdir. Ozon tabakası delik, suyu toprağı her gün kirlenen mavi gezegenimizi kirlilik ve zehirden koruyacak böyle bir adım atmaya karar verirken fakültelerimizin labratuvarlarında kullandıkları solvan artıklarını lavabo yoluyla dışarıya boşaltmamalarını diliyoruz.

Bilindiği gibi bu yıl 50. Uluslararası Eczacılık Federasyonu Kongresi İstanbul'da yapılacaktır. 3-7 Eylül 1990'da yapılacak olan bu kongre de öğretim-araştırma, eczane eczacılığı, T.E.B. tanıtımı, Ecza Kooperatifleri, yardımlaşma sandığı, sağ-

lık sistemi başlıkları ile Türkiyede eczacılık yabancı konuklara anlatılacaktır. 5 gün sürecek kongre süresinde sempozyumlar, paralel paneller yapılacaktır. Yaklaşık iki bin kişinin beklendiği kongrenin ev sahipliğini T.E.B. yapacaktır. Bilimsel tartışmaların yanı sıra yabancı eczacı meslektaşlarımıza İstanbul'un tarihi ve turistik yerleri tanıtılacak, değişik kültür etkinlikleri sergilenecektir. Bu organizasyonu üstlenen TEB Merkez Heyetine başarılar dilerken siz değerli meslektaşlarımızın da bu kongreye katılmalarını bekliyoruz.

Sayın konuklar, değerli meslektaşlar, değerli öğrenciler bu 14 Mayıs Eczacılık Günlerine 151 yılın öyküsünü sığdırmak çok zor hatta olanaksızdır. Değerli bir meslektaşımızın belirttiği gibi yetki sürgünü konumuzla direndik uğraş verdik. Ortada rutin konular dışında yetki yok ki onun uygulanışına özgür yargılar üretsin. Örneğin bu ülkenin sağlık politikalarını biz tayin etmiyoruz. İlaç fiyatlarını biz saptamıyoruz. Kurum sözleşmeleri ile ilgili bütçe uygulama talimatını biz yayınlamıyoruz. Kamu eczacılarının özlük haklarını biz belirlemiyoruz. Eczacının kar hadlerini de biz saptamıyoruz. Ama bütün bunlar biz eczacılar adına başkaları tarafından saptanıyor ve bizlerin de hak arama yolları da tıkanarak sürekli sorunlar üüyor, demokrasizlik ekseninde bu sorunlar ile karşı karşıya geliyor ve getiriliyor. Bundan sonraki 14 Mayıslar da daha az sorunlarla daha geniş bir demokrasi semsiyesi altında tek tek değil toplumsallık içersinde tümümüzü topluca esenliğe gö-

türecek yolların bulunacağı umuduyla hepinizin eczacılık gününüzü kutlar, bu güzel günümüzün kutlanmasında bizlere ev sahipliği yapan G.Ü. Eczacılık Fakültesi'nin Sayın Dekanı Prof. Dr. Ningur Noyanalpan'a, değerli öğretim elemanlarına ve sevgili öğrencilerine; TEB Merkez Heyeti başkanı sayın Prof. Dr. Mekin Tanker ve merkez heyeti üyelerine, oda yönetim kurulu ve meslektaşlarım adına teşekkür ediyorum. Hepinize esenlikler diliyorum. Saygılar sunuyorum. Sağolun.

Odamız Başkanı Dr. Ecz. Akın Çubukcu'nun konuşmasından sonra sırası ile G.Ü. Eczacılık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Ningur Noyanalpan, T.E.B. Merkez Heyeti Başkanı Prof. Dr. Mekin Tanker, SHP Hatay Milletvekili Ecz. Öner Miski, SHP Nevşehir Milletvekili Ecz. Cemal Seymen günün önemini vurgulayan ve mesleki konulara değinen konuşmalarını yaptılar.

Daha sonra Ankara Eczacı Odası'nca hazırlanan Onur ve Başarı Belgeleri verildi.

Verilen öğle yemeğinden sonra yapılması düşünülen "Geçmişten Günümüze

Sağlık ve İlaç Politikaları" konulu panel, bazı panelistlerin gelemeyeceğini bildirmesi üzerine yapılamadı. Yapılamayan bu panel saatinde "Eczacılık Eğitimi" konulu bir forum düzenlendi. Doç. Dr. İsmail Üstel'in yöneticiliğini yaptığı forumda Genel Eğitim Sistemi ve Eczacılık Eğitimi, geniş anlamda tartışıldı. H.Ü. Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Prof. Dr. Bozkurt Güvenç'in değerli katkılarıyla Eczacılık Fakültesi öğrencileri, öğretim üyeleri, serbest ve kamu eczacılarının fikir alışverişinde buldukları forum bu tür tartışmaların sık sık tekrar edilmesi dileğiyle son buldu.

Spor şenlikleri, satranç ve briç yarışması ödül töreninin ardından aynı gün akşamı Büyük Erşan Oteli'nde "Geleneksel Eczacılık Gecesi" düzenlendi.

15 Mayıs günü G.Ü. Eczacılık Fakültesi'nde AFSAD'ca "Bağışlanan Organ Fizizlenen Candır" konulu fotoğraf sergisi düzenlendi. Daha sonra verilen kokteylin ardından geçmişten günümüze unutulmayan parçaları ile Gazi Tıp Grubunun güzel dakikalar yaşattığı müzik dinletisi ile Eczacılık Günü 1990 etkinlikleri sona erdi.

Ankara Ecza-Koop'un 11. Olağan Genel Kurulu Yapıldı

6 Mayıs 1990 günü yapılan Ankara Ecza-Koop'un 11. Olağan Genel Kurulunda Tüm Ecza Kooperatifleri Birliği Başkanı Ecz. Işık Boyacıgiller'in yaptığı konuşmayı aşağıda sunuyoruz;

"Sayın Başkan, Sayın Divan, Değerli Meslektaşlarım, Değerli Konuklar,

Her ne kadar başlangıçta Sayın Özden misafirlerden özür dilediye de ben kendisinden özür diliyorum. Çünkü ben sizlere 3000 eczacının selamını getirdim. 18 eczacı kooperatifinin selamını getirdim ve bu temel başarının altında yatan ana gücün aramızda olduğunu söylemeyi kendime bir borç adlediyorum.

Değerli meslektaşlar,

Tabiki uzun konuşmak isteği ve niyetinde değilim ve size uzun uzun kooperatifler birliğinden neleri amaçladığımızı ve kooperatifler birliğinin önümüzdeki dönemlerde yapacağı çalışmaları anlatmak isteğinde olmama rağmen, zamanın ilerlemesi ve kısıtlı olması nedeniyle bu ayrıntıda bir konuşma yapmak, görüşme yapmak istememe rağmen, imkânına sahip değilim. Ancak çok kısa ve çok öz olarak bir kaç noktanın altını çizmek istiyorum. Kooperatifçilik yanyana konmuş üç ayaklı iki tane masaya çok benziyor. Üç ayak ve iki tane diyorum, bunu da bilinçli olarak söylüyorum. Bu birinci masanın üç ayağından birisi meslek 2. si

ekonomi, 3. demokrasi, bunlardan bir tanesi eksik olduğunda masa ayakta durmaz. Eğer salt meslek boyutunda yaklaşırsanız demokrasi boyutunu ihmal edersiniz yahut salt ekonomik boyutta yaklaşp demokrasi ve meslek boyutunu ihmal edersiniz. Bu masa mutlaka devrilir. Demekki masanın bu üç ayağının birbirine eşit olması lazımdır. Ve bu eşitliğinde ayaklar arasındaki eşitliğinde her zaman için korunmaya özen gösterilmesi lazımdır.

2. masa kooperatifçilik özellikle eczacı kooperatifleri. Burda da 3. ayak var. 3 ayaktan bir tanesi ortaklar, bir tanesi yönetim kurulu, bir tanesi profesyonel yönetim, işletme yönetimi. Bunların da birbiri ile uyum içinde birbirine uygun boylarda ve birbiri ile bir tabanda bir düzeyde birleşmiş durumda ve eşit olmaları lazımdır. Aksi takdirde bu ayaklardan birisinin kısa yada uzun olması o masayı da ayakta tutmaz.

İşte kooperatifleri yönetirken ve yönlendirirken ve ortak olurken genel kurullarına katılırken bu iki masayı hiç gözönünden uzak tutmamanız gerektiğini vurgulamak istedim. Daha önce de vurgulan-

dı. İlk kuruluş yıllarında başarısız olacağına kesin gözüyle bakılıyordu. Ancak aradan geçen 12 yıl, ilaç dağıtımında en önemli örgütlü gücün kooperatifler olduğunu ortaya çıkardı. Ancak biz bununla yetinmemek durumundayız. Önümüzde bizleri bekleyen yapılacak çok iş var. Küçük birikimlerimizi, dayanışma duygumuzu ve birbirimize olan güvenimizi birleştirerek kurduk kooperatifimizi ve bugün devleşen boyutlarda birer işletme haline geldi. Bu işletmelerin rastgele bilgisiz ve bilinçsiz yönetilmesi ve buralara gelmesi mümkün değildi. Zaten bu bir tesadüfle de değil. Bu kooperatifler bu devleşme noktasına gelirken bilimsel kaygı, bilimsel düşünce ve bilgiden hareketle, güvenden hareketle ve dayanışmadan hareketle bu noktaya geldiler. Bu daha da devleşecek, daha da büyüyecek, buna inanıyoruz. O zaman yönetimlere, ortaklara, denetimlere çok ciddi görevler düşmektedir. Denetimlere özellikle diyorum çünkü çok başarılı bir örneğini yıllardır izlediğim Ankara Eczacı Koop'un denetim rutini ve denetim rutini artık tam bir sistem haline getirmiş olması sizlere ve bize dolayısıyla kıvanç verdi. Devleşme dedik. Bu devleşmenin getireceği sorunlar var. Bu sorunlarla ilgili olarak biz birlik olarak, Kooperatifler Birliği olarak gündemimizin ilk maddesini eğitim ve denetim noktalarına getirdik. Eğitim ve denetim ortaklarının ve işletme yöneticilerinin ve yönetim kurulundaki görevli yöneticilerin eğitimi anlamındaki seminerler şeklinde düşünüldü. Bu amaçla Eskişehir Anadolu Üniversitesi ile bu konuyla ilgili olarak bir mutabakat ve bir

program sağlandı. Eğer yeterli katılım sağlanabilirse bu ayın sonunda bu programın ilk haftasının önümüzdeki güz aylarında yeniden tekrarlanması düşünülecektir. Denetim en az eğitim kadar önemlidir. Birliğimiz bugüne kadar iki kooperatifimizi kendiliğinden gelen istek doğrultusunda denetledi. Ve bu denetlemenin artık bağımsız bir mekanizmaya bağlanması, bir yönetmeliğe bağlanması esas olmalıdır. Aynı şekilde Ankara'da yapılan 17-18 Mart 1990 tarihinde Ankara'da 1. Kooperatifçilik Kurultayında Ulusal Kooperatifler Birliği kurulması yönünde bir karar alındı ve bu kararın hemen beraberinde alınan bir başka karar da bağımsız denetim birliklerinin oluşturulmasıydı.

Kooperatifler ekonomik alanda 3. sektör olarak yerlerini alacaksa ancak bu sayede alabileceklerdir. Hızla değişen bir çağı hep birlikte yaşıyoruz. Sorumluluklarımız yalnızca kendimize ve mesleğimize karşı değil gelecek kuşaklara ve mesleğimizin geleceğine de karşıdır. Biz kooperatifçi eczacılar bu sorumluluğun gereğini kooperatiflerimizi kurmak ve onlara katılmakla gösterdik. Bundan sonraki görevimiz çok önemli sivil toplum örgütlenmeleri olan kooperatiflerimizi, insanlık ve meslek onurumuz adına geleceğe taşımak olmalıdır. Bu yüce düşünceyi sizlerle paylaşmaktan onur ve kıvanç duyan birlik yönetim kurulu üyesi arkadaşlarımızın adına hepimizi sevgi ve saygı ile selamlar kooperatifinizin başarılarının devamını dilerim."

Teşekkür ederim.

II. SAĞLIK KURULTAYI

Sağlık Meslek Birlikleri II. Sağlık Kurultayı 2-3 Haziran 1990 tarihlerinde Ankara'da toplandı.

Türk Tabipler Birliği, Türk Eczacıları Birliği, Türk Dişhekimleri Birliği ve Türk Veteriner Hekimleri Birliği tarafından düzenlenen kurultaya İnsan Hakları Derneği ile Barolar Birliği de katılmıştır.

Gündemi "Sağlıklı Yaşama Hakkı" olarak belirlenen kurultay aşağıdaki program çerçevesinde yürümüştür.

1. Başlık: Sağlıklı Yaşam ve Toplumsal Yapı

1. Beslenme
2. Barınma
3. Eğitim
4. Çevre
5. Çalışanların Sağlığı
6. Milli Gelir ve Gelir Dağılımı

2. Başlık: Sağlıklı Yaşam ve İnsan Hakları

1. Ceza ve Tutukevleri
2. Hükümlü ve Tutukluların Sağlığı
3. Cezaevleri Sağlık Personelinin Sorumluluk Yetki ve Sorunları
4. İşkence

5. İdam Cezaları

6. Düşünme ve Örgütlenme Özgürlüğü

3. Başlık: Sağlık Çalışanlarının Sağlıklı Yaşam Hakkı

1. Mesleki Riskler ve Korunma
2. Örgütlenme Hakkı
3. Özlük Hakları

II. SAĞLIK KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

Son yıllarda silahsızlanma, barış ve özgürlük rüzgarlarının hızlı toplumsal dönüşümlere yol açtığı, "2000'li Yıllarda Herkese Sağlık" hedefinin tüm devletlerce benimsendiği, çevre sorunlarının yoğun biçimde tartışıldığı herkesçe bilinmektedir. Oysa, ülkemizde özellikle son 10 yılda uygulana gelen ekonomik politikalar, siyasal tercihler sonucu; insan hakları ihlalleri ve halkımızın yoksullaşması artmış, örgütlenme-düşüncelerini açıklama hakları yokedilmiştir.

Ülkemizin değişik bölgelerinde yasa gücündeki kararnamelemler ile insanlarımızın suskunluğa zorlandığı ve farklı düşünceleri dile getirmelerinin halen engellenmek istendiği bir ortamda, Sağlık Meslek Birlikleri Danışma Kurulu'nun ülke düzeyindeki tüm delegelerinin katılımı ile 2-3 Haziran

1990 tarihinde Ankara'da II. Sağlık Kurul-tayı toplanmıştır.

Kurultay, aşağıda sıralanan hususları il-gili kişi ve kuruluşlara, yetkililere ve ka-muoyuna duyurmayı bir görev bilmektedir:

A) TOPLUMSAL YAPI VE SAĞLIK

1- Gelir dağılımının iyice alt-üst oldu-ğu ülkemizde; halkımızın sağlık, eğitim, barınma, beslenme ve çevre sağlığı sorun-ları giderek ağırlaşmıştır. Bu sonuçta sağ-lık sektörüne ayrılan kamu kaynaklarının yetersizliği ve Dünya Sağlık Örgütü'nün önerdiği anlamda entegrasyon ilkesi ile uyumlu tek elden yönetimin uygulanmaması da rol oynamıştır. Oysa yönetimler, sağ-lıklı yaşam hakkının en temel insan hakkı olduğunu kabul etmelidirler. Bu doğrultuda demokratik toplumsal katılım mekanizma-larının geliştirilmesi ve işlerlik kazan-dırılması gereklidir.

Halk sağlığı sorunlarını çözecek yatı-rım ve düzenlemeler ivedi olarak gerçekle-ştirilmelidir. Rasyonel kullanılması halinde ülke kaynakları bu amaca ulaşmada yeterli-dir.

2- Sorumsuzca kirletilen çevre, ileride giderimi olanaksız bir dizi sorunlara yol açacaktır. Bu nedenle halen gündemde olan Aliğa (Gencelli), Yatağan, Konya Hava Üssü gibi ekolojik dengeye zarar verecek projelerden hemen vazgeçilmesini; tekno-loji ithalinde çevreyi kirletmemenin mutla-ka gözetilmesini ve tüm bu konularda çevre politikası oluşturulmasını gerekli görü-yoruz.

3- Hızla artan nüfus sınırlı kaynakları

zorlamakta, halk sağlığının istenen düzeye getirilmesinde önemli bir engel oluşturmaktadır. Bu amaçla uygulanan nüfus plan-laması politikaları gözden geçirilip, daha da etkinleştirilerek sürdürülmelidir.

4- Halkın eğitilerek yeterli ve dengeli beslenmesi sağlanmalı; uluslararası stan-dartlara uygun olarak gıda kirlenmesi en-gellenmeli ve çağdaş gıda mevzuatımız oluşturulmalıdır.

5- Sağlık-Kur adı altında kamuoyuna sunu-lan düzenlemelerin ülkemiz gerçekleriyle bağdaşmadığı ve halkımızın sağlık sorun-larına çözüm getiremeyeceği açıktır. Asıl çözümün I. Basamak Sağlık Hizmetlerinin güçlendirilerek örgütlenmesinden geçtiğini bir kez daha vurgulamak isteriz.

B) SAĞLIKLI YAŞAM VE İNSAN HAKLARI

Özellikle son 10 yılda yoğunlaşan iş-kence, idam cezaları, tutuklamalar, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü sınırlamaları, böl-gelerarası farklı uygulamalar insan ve top-lum sağlığını ve onurunu derinden zedelemiştir. Bu durumun hızla düzeltilmesi için;

1- Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünün önündeki engeller kaldırılmalı; düşünce suç olmaktan çıkarılmalıdır.

2- Birleşmiş Milletler sözleşmelerinde yeralan asgari standart kuralların uygulan-masını; savunma hakkının kullanılabilme-sinin, ceza ve tutuklevlerinde insanca bir yaşamın sürdürülebilmesinin ön koşulu sayıyoruz.

3- İnsan Hakları Evrensel Bildirge-si'nde yeralan her türlü işkence, zalimane

ve aşağılayıcı işlem, insanlık dışı davranış, angarya, sürgün, idam gibi uygulamalara biran önce son verilmelidir. Sağlık çalışanları bu tür işlemlerde araç olarak kullanılmamalı, gerekli duyarlılığı bizzat kendileri de göstermelidirler. İlaç denemelerinde insanlarımızın kobay gibi kullanılmasına asla izin verilmemelidir. Bu tür uygulamalardan zarar görmüş insanlarımızın rehabilitasyonu ve topluca yeniden kazandırılması için Devlet, her türlü çabayı harcamalıdır.

4- Kamuoyunda Sansür ve Sürgün Kararnamesi olarak bilinen 413, 424 ve 425 sayılı yasa gücündeki kararnamelerin insan haklarını özünden zedelediği; sağlık hizmeti sunumunu güçleştirdiği de gözönüne alınarak sözkonusu kararnamelerin yürürlükten kaldırılması bir zorunluluktur.

C) SAĞLIK ÇALIŞANLARININ SAĞLIKLI YAŞAM HAKKI

Biz dört meslek birliğinin üyeleri ve sağlık alanında çalışan hemşirelerden laboratuvar teknisyenlerine, hastabakıcılardan veteriner sağlık teknisyenlerine ve tüm hizmetlilere kadar yüzbinlerce insan, çalıştığımız koşullarda yaşamımızı tehdit eden risklerle karşı karşıyayız. Sağlık çalışanlarının sağlıklı yaşam hakkı için:

1- Özlük hakları, iş güvencesi ve sağlıklı yaşam hakkımızın geliştirilmesi ve korunmasında, 1. Sağlık Kurultayı'nda da ifade edildiği gibi, kamu ve özel tüm sağlık çalışanlarının "Toplu Sözleşme ve Grev Hakkına Sahip bir Sendika"ya kavuşmasının önemini bir kez daha kuvvetle vurguluyoruz. Bu bağlamda, sendikalaşma çalışmalarının en geniş taban katılımıyla birlikte yürütülmeye devam edilmesini yararlı görüyoruz.

2- Sağlık çalışanlarının her düzeydeki eğitimlerinin ülkelerinin yerel koşullarında en verimli hizmeti verebilecek biçimde gerekli bilgi-becerileri kazandırması amacıyla; Dünya Sağlık Örgütü ve Avrupa Topuluğu standartları da gözetilerek yeniden düzenlenmesi kaçınılmazdır.

3- Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere; iktidarın, atama ve görevlendirmelerde çalışanlar arasında düşüncelerinden dolayı ayırım yapma ve baskı politikaları uygulamalarına son vermesi gerekmektedir.

4- Organları seçimle belirlenen meslek kuruluşlarının -TEB örneğinde olduğu gibi- siyasi iktidarlar tarafından çeşitli yöntemlerle baskı altında tutulmaya çalışılmasını anti-demokratik bir uygulama olarak görmekteyiz. Bu tür uygulamalar Anayasa'nın 135. maddesinde yer alan meslek kuruluşlarının görev ve işlevlerini yerine getirmelerinde bir tür vesayet niteliğinde olup, bir an önce sona erdirilmelidir.

SONUÇ

Ülkemizde ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanlarda olduğu gibi, sağlık alanında da yaşanan krizin mevcut iktidar tarafından çözülebileceği umudu kaybolmuştur. Nitekim, çağrılı oldukları halde başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere ilgili diğer kamu yetkililerinin Kurultayımıza katılmaları son derece çarpıcıdır. II. Sağlık Kurultayı, bu noktayı kamuoyunun dikkatine özellikle sunmak ister.

Bu krizin aşılabilmesinde sağlıklı yaşam hakkının en temel insan hakkı olarak benimsenmesi, laik ve demokratik bir toplum anlayışının yaşamın her alanında gerçekleştirilmesi zorunludur.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANINI ZİYARET

Yönetim Kurulumuz 7.6.1990 tarihinde Ankara Tabip Odası yöneticileri ile birlikte Maliye ve Gümrük Bakanı sayın Adnan Kahveci'yi ziyaret ederek, sorunlarımızı iletmışlerdir.

Görüşmede, Bütçe Uygulama Talimatı ile getirilen kısıtlamaların yarattığı olumsuzluklar, kamu eczacılarının sorunları ve üçlü reçete uygulamasının kaldırılması gerekliliği Bakana iletilmiştir.

ATO ile ortak sorunlarımızı içeren bir dosya ve ayrıca kamu eczacılarının sorunları bir rapor halinde Bakana sunulmuştur. Bu raporları aşağıda yayınlıyoruz.

ANKARA TABİP ODASI VE ANKARA ECZACI ODASI'NIN SON REÇETE KISITLAMALARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİ VE MALİYE BAKANLIĞI'NDAN TALEPLERİ

I. PROBLEM

19 Şubat 1990 tarihli Resmî Gazete'de yayınlanan "1990 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatı" ile bu talimatın kapsamına giren kurum çalışanları, emekliler ve bakmakla yükümlü oldukları kişilerin reçetelerine yeni kısıtlamalar getirilmiştir. Reçeteye beş kaleme ve on günlük tedaviye kadar ilaç yazılması, kültür yapılmadan antibiyotik yazılmaması gibi zorunluluklar uygulanamamış ve kısa sürede bu kısıtlamaları aşacak istisnalar kural haline gelmiştir.

sıtlamaları aşacak istisnalar kural haline gelmiştir.

Bu önlemlerin ilaç harcamalarını azaltmak yerine bürokrasiyi arttırdıkları ve hem hekim ve eczacılar, hem de hastalar için büyük sıkıntılar doğurduğu, hatta yer yer sağlık hizmetini ciddi biçimde aksattığı gözlenmektedir.

II. AKSAKLIKLAR

İlgili talimatla getirilen yeni kısıtlamalar ile bunların yarattığı aksaklıklar şöyle özetlenebilir:

A. "Reçetelere en çok beş kalem ilaç yazılır ve miktarı on günlük tedavi dozunun geçemez" (4.3.b) hükmü:

Böyle bir kısıtlamayla ilaç harcaması azaltılamaz. Çünkü hekimin aynı kişiye

yazacağı iki reçetenin arasına belli bir süre konmamıştır, konamaz da. Bu durumda hekim aynı ilacı ya da ilaçları birkaç saat ya da birer gün arayla yazabilirler. Böyle bir kuralın hekimlik yönünden bilimsel bir gerekçesi de olamaz. Çünkü hastalıkların süresi ve gerektirdikleri ilaç çeşidi sayısı birbirinden çok farklıdır.

Özellikle emekliler ve yaşlı hastalarda zaman zaman bir reçetede beşten çok ilaç yazılması gerekebilir. Bu durumda tedavi olmak isteyen hastanın defalarca hekime gelmesi zorunlu olmakta, sonuç poliklinik sayısındaki yapay artışla hem hekimin yükü çoğalmakta, hem hastaya güçlük çıkmakta hem de bürokratik işlemler gereksiz ve anlamsız biçimde kabarmaktadır. hastaya ve devlete ekonomik yük getirmektedir.

Sürekli ilaç kullananlar da bu uygulamayla zor durumda kalmaktadır. Çünkü, örneğin sara (epilepsi) gibi hastalıklarda ilacın kesilmesinin hastalığı şiddetlendirici etkisi vardır.

Bu kısıtlamanın bir istisnası getirilmiştir. Buna göre, sağlık kurulu raporu olanlara uzun süreli tedavi için ilaç yazılabilecektir. Bu istisnadan yararlanmak isteyenler de hastanelerde uzun rapor kuyrukları meydana getirmekte, bu gereksiz işlemle hem hekimin hem hastanın zamanı boşa geçmektedir. Bütün bu bürokratik işlemleri yürütemeyen hastaların da tıbbi bakımı aksamaktadır.

Reçetede miktar ve süre kısıtlaması

kaldırılmalıdır.

B. "Müstahzar ilaçlarda bir tedavi dozu orijinal ambalajı bozulmadan verilir" hükmü (4.3.b):

Bu hüküm ilaç tüketimini azaltıcı değil artırıcı bir rol oynamaktadır. Çünkü müstahzarın bir kutusunda kaç adet ilaç bulunacağını saptamak ilaç firmalarının elindedir. On günlük doz kısıtlamasından kurtulmak isteyen hekime de hitab edebilmek için firmalar ilaç ambalajlarını büyütmeye yoluna gidebileceklerdir. Sonuçta hekim istese de kimi ilaçları reçeteye daha az miktarda yazamaz olacaktır.

Bu hüküm de kaldırılmalıdır.

C. "Antibiyotik kullanımında uygun ilaç verilmesini teminen kültür ve antibiyogram şartı aranır (...) Reçetelere kültür ve antibiyogram sonucunun gerektirdiği ilaç veya eşdeğerinin yazılması esastır" hükmü (4.3.C):

Bu hükümle Maliye Bakanlığı kendisini tıbbi bir otorite gibi görerek hekimlere mesleki bir takım kuralları dayatma çabasına girmektedir. Antibiyotiğin her kullanılacağı yerde kültür yapılması gerekeceği şekilde bilimsel bir kural yoktur. Öte yandan öteki laboratuvar tetkikleri gibi kültür de klinik karara yardımcı bir öğedir. Aslan hekimin kanısındır. Bu kısıtlamanın uygulanamayacağı hemen belli olduğundan istisnalar getirilmiş ve Maliye Bakanlığının 6.3.1990 tarih ve BÜMKO-KY-115540-205/4210/5 sayılı genelgesiyle bu istisnalara açıklık getirilmiştir.

Buna göre:

Reçeteyi düzenleyen tabipçe, reçete üzerine "kültür antibiyogram yapılmıştır" veya "kültür antibiyograma gerek görülmemiştir" şeklinde bir ibarenin konulması ve ödemeyi yapan birimlerce de bu kayıtların yetinilmesi uygun görülmüştür. Bu ibarenin konulması pratik hiçbir yarar sağlamadığı gibi bürokrasiyi de artırmaktadır. Ayrıca kaşenin sehven unutulması hastanın tekrar aynı hekimi bulmak üzere hastaneye dönmesine neden olmaktadır. Aynı zamanda hekimin vaktini ikinci bir kez daha almaktadır. Ayrıca bu kaşenin olmaması nedeniyle eczaneler ve saymanlıklar arasında tartışmalar doğmakta, işgücü ve maddi kayıplara neden olmaktadır.

Bu karmaşa dışında, gereksiz antibiyotik tüketiminin idari tedbirlerle ve hekimlik mesleğine müdahale edilerek önlenemeyeceği anlaşılmıştır.

Bu kısıtlamalar kaldırılmalıdır.

III. ÖNERİLER

Sözü edilen talimattaki kısıtlamaların kaldırılması gerekmektedir. Ancak bu talep, Türkiye'de "gereksiz ilaç tüketimi yoktur" anlamına alınmamalıdır. Tersine Türkiye'de "akılcı olmayan ilaç tüketimi" yoğun biçimde yaşanmaktadır. Özellikle gereksiz antibiyotik tüketiminin en ileri teknolojinin olduğu hastanelerde bile büyük boyutlara ulaştığı bilimsel araştırmalarla saptanmıştır.

Ancak yapılması gereken, bürokrasinin

artırılması değil, nedenlere yönelik önlemlerle gereksiz ilaç tüketiminin azaltılmasıdır. Bu da sağlık hizmetlerinin bilimsel ilkelere göre yürütülmesiyle mümkündür. Böylelikle hem hekim ve eczacılar kendi mesleklerini hakıyla yerine getirmiş olacaklar, hem de sağlık hizmetini alanlar daha yüksek düzeyde bir sağlık hizmetinden yararlanmış olacaklardır.

Gereksiz ilaç harcamalarının azaltılması için yapılması gerekenler iki başlıkta toplanabilir:

A. İlaç fiyatlarındaki denetimsiz artışların durdurulması

B. Bilimsel kuralların yaygınlaştırılmasıyla akılcı ilaç tüketiminin sağlanması.

A. İlaç fiyatlarında denetimsiz artışın durdurulması:

Türkiye'de ilaç, fiyatı enflasyonun üzerinde artan tüketim mallarındandır. Talep esnekliği olmayan bir mal olan ilaç, ilaç sanayindeki tekelleşmenin de etkisiyle hızla pahalılaşmaktadır. Daha önceleri Sağlık Bakanlığınca bir ölçüde denetlenebilen ilaç fiyatları, son yıllarda "serbest rekabet" görüntüsü altında bütünüyle ilaç tekellerinin insafına bırakılmıştır. Bugün ilaç piyasasında tam bir fiyat anarşisi hüküm sürmektedir. Aynı miktarda, aynı hammaddeyi içeren iki preparat arasında iki üç kat fiyat farkı olabilmektedir.

1990 Mali Yılı Bütçe Uygulama Talimatında reçetelere yazılan ilaçlara bir ta-

kım kısıtlamalar getirilirken gerekçe olarak kamu kuruluşlarının ilaç giderlerinin yüksek rakamlara ulaştığı gösterilmiştir. İlaç ödemelerinin artmasında ilaç fiyatlarındaki kontrolsüz artışın rolü büyüktür. En büyük alıcı devlet olduğu halde, kendi tükettiği ilacın fiyatındaki aşırı ve kontrolsüz artışı engelleyecek bir sistem kuramamıştır.

Bu durumun düzeltilebilmesi için:

1. İlaç maliyetleri kontrol edilmeli ve yapay fiyat artışlarının önüne geçilmelidir.

2. Firmaların reklam giderleri 1984' den önceki gibi sınai harcamalar dışına çıkarılmalıdır.

3. SSK ve Milli Savunma Bakanlığına ait ilaç fabrikalarının üretimleri teşvik edilerek kamunun bir kısım ilaç ihtiyacı kamu üretimiyle sağlanmalıdır.

4. Öteki ekonomik önlemlerle ilaç piyasasındaki tekeli yapı kırılmalıdır.

B. Akılcı ilaç tüketiminin sağlanması:

Bu konuda yapılması gerekenler arasında hekim ve eczacıların sürekli eğitimi ile halkın aydınlatılması başta gelmektedir. YÖK, Sağlık Bakanlığı ve Meslek Kuruluşları bu konuda görevli kılınmalıdır.

Ancak Maliye Bakanlığının ilaç giderlerini azaltmak için bir başka yol daha vardır. Bütçe Uygulama Talimatı hazırlanırken, bu talimatın kapsamına giren ku-

rum çalışanları, emekliler ve bunların bakmakla yükümlü oldukları kişilerin ilaç ve tedavi giderlerinin saptanmasında Maliye ve Sağlık Bakanlığı ile hekim ve eczacıların meslek birliklerinin de yer alacağı bir komisyon oluşturulmalı ve esaslar bu komisyonca saptanmalıdır.

Bu komisyona üniversite temsilcileri ve SSK'nın da katılımıyla ulusal ölçekte otorite olan bir kurul oluşturulabilir. Bu kurul ihtiyaç duyulan pekçok konuda kamu kuruluşlarını bağlayıcı kararlar alabilmelidir. Bu organa "Ulusal İlaç Kurulu" adı verilebilir. Varolan ve her yıl yenilerinin çıkması beklenen ilaç sorunlarının pekçoğunda böyle bir yetkinin kalıcı yararı olacaktır.

IV. SONUÇ

Biz hekim ve eczacılar, kamu kaynaklarının gereksiz yere harcanmasını istemiyoruz. Ancak bürokrasinin artırılmasını bir çare değil, kendimize ve halka bir eziyet olarak görüyoruz.

Bu nedenle:

1. Bütçe Uygulama talimatında reçetelere yönelik kısıtlamaların kaldırılmasını,

2. Antitekel önlemlerle ilaç fiyatlarındaki denetimsiz artışın durdurulmasını,

3. Meslek birliklerinin mutlaka yer aldığı sürekli bir komisyon oluşturularak, ilaç tüketiminin bilimsel esaslara oturtulması için bu komisyona yetki verilmesini, istiyoruz.

KAMU ECZACILARININ SORUNLARIYLA İLGİLİ RAPORDUR

Sağlık hizmeti bir bütün olup ancak bir ekip çalışmasıyla yürütülmektedir, tüm gelişmiş ülkelerde de durum böyledir. Ülkemizin gelişmiş ülkeler arasında düşünülebilmesi için, sağlık ekibinin vazgeçilmez elemanı olan Eczacıların ve tüm sağlık çalışanlarının kamudaki hizmetlerine ilişkin sorunların bir an evvel çözüme kavuşturulması gerekmektedir.

Bu sorunların başında özlük hakları gelmektedir.

Sağlık Bakanlığı Eczacı Kadroları incelendiğinde, Bakanlığın talebi olmasına karşın istihdam edecek Eczacı bulunamadığı ve istihdam ettiklerinin de zaman içerisinde, yetersiz ücret politikası nedeniyle istifa ettikleri gözlenmektedir.

Aynı işi yapan, aynı üretim düzeyine sahip meslek grupları arasındaki farklı uygulamalar, giderek bir meslek grubundan istenen verimlilikte hizmet alamamayı, hatta bu hizmetin tamamen durmasını getirecektir.

Nitekim, sağlık hizmetlerinin bir bütün ve Eczacıların bu bütünün ayrılmaz bir parçası olduğu gerçeğini gözardı etmekten kaynaklanan bir anlayışla, Sağlık Personeline biçilen değerın göstergesi olan Yanödeme Kararnamesi özellikle kamu kesiminde çalışan Eczacılarla temel sağlık hizmetlerini oluşturan diğer meslekler

arasında Eczacılar aleyhine önemli farklılıklar doğurmuştur.

Bu olumsuzlar nedeniyle kamuda oluşan Eczacı açığı, yakın bir gelecekte eczacı istihdamının imkânsız hale geleceğini göstermektedir.

Yıllardır TBMM'de gerek Sağlık Bakanlığı gerekse Maliye Bakanlığı bütçelerinin görüşülmesi sırasında bu gerçekleri tüm ilgililere iletmeye çalışmamıza ve son yıllarda Sağlık Bakanlığı bütçe görüşmeleri sonrasında bu doğrultuda olumlu temenni kararları alınmasına karşın konu Maliye Bakanlığında istenilen çözüme kavuşmamıştır.

Kamu kurumlarında ilaç sarfiyatının vardığı boyutlar nedeniyle bir taraftan önlemler alınmaya çalışılırken, rasyonel ilaç kullanımını sağlayacak olan tek uzman olan Eczacıların olumsuz ekonomik koşullar nedeniyle kamuda istihdam edilemez hale gelmesi çelişmektedir.

Bu nedenle aşağıda özlük haklarına yönelik olarak sıralanan sorunlarımızın bir kez daha ele alınması gerektiğine inanıyoruz.

A- TEMİNİNDE GÜÇLÜK ZAMMI

Sadece Sağlık Bakanlığı bünyesinde Türkiye genelinde % 40 oranlarına varan Eczacı açığına karşın temininde güçlük zammının doktor ve diş hekimleri için 1175-1100 oranında uygulanırken, Eczacılar 300 olarak ödenmesi, hekim ve

dişhekimleri gibi part-time çalışma olanağına sahip olmamaları nedeniyle Eczacıların durumlarının yeniden değerlendirilerek bu farklılığın zaman yitirilmeden kaldırılması gerekmektedir.

B- İŞ RİSKİ ZAMMI

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı Kanunla eklenen madde:

"Hayat ve Sağlık için Tehlike Arzeden Hizmetlerde Çalışanlara 'İş Riski' zammı öngörülmekte ve bu zam ancak bazı kesimlerde (Hıfzıssıhha) çalışan Eczacılar için ödenmektedir. Aynı risk diğer kurumlarda çalışan (hastane eczaneleri ve laboratuvarlarda) Eczacılar için de mevcut olup, bu meslektaşlarımızın tümü için İş Riski Zammının ödenmesi gerekmektedir.

C- MALİ SORUMLULUK ZAMMI

657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 1327 sayılı kanunla eklenen madde 'sayıştaya hesap vermeye yükümlü saymanlara, vezne açısından mali olarak sorumlu olan veznedar ve diğer görevlilere mali sorumluluk tazminatı' verilmesini

öngörmektedir.

Bu açıdan zimmetinde milyarlarca liralık ilaç ve sıhhi malzeme bulunan, Sayıştaya hesap veren ve açıklardan sorumlu olan Eczacılar için de Mali Sorumluluk Tazminatı ödenmesi gerekmektedir.

D- ÖZEL HİZMET TAZMİNATI

Uzman tabipler için 50, tabipler için 42, diş tabipleri için 31 ve Eczacılar için % 27 oranında ödenen Özel Hizmet Tazminatının eğitim süreleri göz önüne alınarak eczacılara ödenecek tazminatın da diş hekimleriyle aynı düzeye getirilmesi gerekmektedir.

Sayın Maliye Bakanımızın Kamu Eczacılarının yıllardır giderilmeyen sorunlarının çözümü için konuyu inceleyerek, bu haklı taleplerimizin göz önüne alınarak, varolan bu haksızlığına son vereceğine inanıyoruz.

Saygılarımızla arz ederiz.

**ANKARA ECZACI ODASI
YÖNETİM KURULU**

BAĞ-KUR SORUNU

Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ve Ankara İl Müdürlüğü ile Odamız Yönetim Kurulu tarafından yapılan görüşmelerden sonra Mart ayında Ankara Bağ-Kur ödemelerinde beklenen ölçüde olmasa da belirli bir düzelme oldu. Ankara dışındaki Bağ-Kur ödemeleri ise daha da kötüye gitti.

Bağ-Kur, topladığı sağlık primini elinde biraz daha fazla tutup faizinden yararlanabilmek için her gün yeni zorluklar ve uygulamalar gündeme getirdi. Bunlardan biri de ödeme emrinin Bağ-Kur Ankara İl Müdürlüğünden eczacıya eskisinden daha kısa sürede gönderilmesine karşın, eczacının bankaya gittiğinde Bağ-Kur'un hesapta parası yok yanıtını alması idi. Ankara dışındaki Bağ-Kur il Müdürlükleri de reçete bedellerini buldukları ildeki bankaya çıkartıyor, ödeme emrini eczacıya gönderiyordu. Eczacıya parayı Ankara'da hangi banka şubesinden alacağını bildirmiyordu. Bu konuda defalarca uyarı yapmamıza rağmen düzelme olmadı. Bu uygulamayla Bağ-Kur parayı elinde daha fazla tutmuş oluyor, eczacının içinde bulunduğu güç durumu görmezlikten geliyordu.

Nisan ayı başlarında Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ile Türk Eczacıları Birliği

arasında yeni protokol ile ilgili görüşmelerin başlayacağını öğrendik ve bu konudaki görüşlerimizi TEB'ne bir yazı ile bildirdik.

**TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ
MERKEZ HEYETİ BAŞKANLIĞI'NA
ANKARA**

Bağ-Kur mensuplarının ilaç giderlerini teminde esas olan protokol için Heyetiniz ile Bağ-Kur Genel Müdürlüğü arasına görüşmelere başlanacağı Bağ-Kur ile temaslarımızda öğrenilmiştir. Yeni anlaşma metninde anlaşmalı eczaneler açısından önemli olan hususlar aşağıda belirtilmiştir. Gereğini bilgilerinize arz ederiz.

Dr. Ecz. Akın ÇUBUKÇU
Başkan

1. Reçete enjektabl preparat bulunması halinde doktor tarafından yazılmasına gerek kalmaksızın ml.sine uygun enjektör verilmelidir.

2. Ödeme süresi fatura yazımından itibaren 15 iş gününü geçmemelidir.

3. Bağ-Kurlunun bulunduğu ilden yapılan ödemelerin Emekli Sandığında örneği olduğu gibi eczanenin bulunduğu ilden ödenmesi çok yararlı olacaktır.

4. *Bağ-Kur emeklisinin kendisine ait karnelerinin vizeden muaf olduğu belirtilmelidir.*

5. **BAŞVURU FORMUNA:** (*.... % 5 indirimle ve katılım paylarını eksiksiz olarak karşılamayı taahhüt ediyorum*) eklenmelidir.

6. **UYGULANACAK ESASLAR 2. MADDE ALT SATIRDA** (*Doktorun adı, soyadı, diploma numara veya varsa sicil no ve imzası*) konulmalıdır.

7. **UYGULANACAK ESASLAR MADDE 10 SONUNA** (*Reçete üzerinde eczane tarafından doldurulacak kısımlarda sehven yapılan yanlışlıklar, eczacı tarafından gerekli düzeltmeler yapıp onaylanır. Bu tip düzeltmelerin yapıldığı reçete bedelleri kurumca ödenir*) eklenmelidir.

8. **UYGULANACAK ESASLAR SONUNA** (*Herhangi bir nedenle eczaneye iade edilmiş reçeteler taahhütlü olarak eczaneye gönderilir. Yapılan kontrollerde eksik ödeme gerekiyorsa gerekçesi, ödeme emri ile birlikte eczaneye bildirilir*) eklenmelidir.

9. **ÖDEME ZAMANI:** *Bağ-Kur tarafından protokolde bildirilmiş olan ödeme zamanı içinde ödenmeyen faturalarda 1-15 gün gecikme olduğu takdirde eczacının yapmış olduğu % 5 lik iskonto dikkate alınmayarak doğrudan faturanın brüt tutarı, şayet 15 günlük süre de geçmiş olursa her geçen ay için % 10 oranında temerrüt uygulanarak ödeme yapılır.*

Türk Eczacıları Birliği ve Bağ-Kur Genel Müdürlüğü arasında yapılan görüşmelerin sonucunda 18.4.1990 tarihinde

imzalanen yeni protokol ile ilgili görüşlerimizi T.E.B.'ne ve Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'ne yazılı olarak bildirdik.

TÜRK ECZACILARI BİRLİĞİ MERKEZ HEYETİ BAŞKANLIĞI'NA ANKARA

18.4.1990 tarihinde Türk Eczacıları Birliği ile Bağ-Kur arasında imzalanmış olan protokolün aksamlara neden olacak maddelerine ilişkin Odamız görüşleri ek'de sunulmuştur.

25. Dönem 1. Bölgelerarası Toplantısı Çalışma Raporunda belirtildiği üzere Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti ve Bağ-Kur Komisyonunun Bağ-Kur Genel Müdürünce görevlendirilen bir komisyon ile sürekli olarak ortak çalıştığı, 1990 yılı protokol çalışmalarının bu ortak komisyonca yapıldığı bildiriliyor.

Eczacılar açısından sorunlar getiren bu protokolün altına imza atılmasını, eczacılara angarya getiren işlemlerin bu protokolda de kaldırılmamasını Yönetim Kurulumuz bir olumsuzluk olarak değerlendirmektedir.

Bir protokol imzalanarak sorunlar yaratılıp sonradan bunların çözümü için zaman harcanması da anlaşılmamaktadır.

Bağ-Kur Genel Müdürü ile defalarca görüşülmesine karşın ödeme süresi ve reçetelerin gereksiz yere geri gönderilmesi konusuna bir çözüm getirilmemiştir. Bu nedenle daha önce ertelenen Bağ-Kur reçetelerinin karşılanmaması kararı 27 Mayıs 1990 tarihinde yapılacak olan Bölge Temsilcileri ve Genel Üye toplantısında gündeme getirile-

cek, yeniden gözden geçirilerek gerekli uygulamaya başlanacaktır.

Görüşlerimizin değerlendirilmesi dileğiyle bilgilerinize arz ederiz.

Dr. Ecz. Akın ÇUBUKÇU

Başkan

BAĞ-KUR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ANKARA

Bağ-Kur reçetelerinin ödeme zamanı ve reçetelerin gereksiz yere geri gönderilmesi konusunda gerek Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti gerekse Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu tarafından Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'yle defalarca yapılan görüşmelere karşın çözüme ulaşılamamıştır. Bu konuda üyelerimizden gelen yoğun şikâyetler nedeniyle, daha önce ertelenen Bağ-Kur reçetelerinin karşılanmaması kararı, 27 Mayıs 1990 tarihinde yapılacak olan Bölge Temsilcileri ve Genel Üye toplantısında gündeme getirilecek, yeniden gözden geçirilerek bu toplantıda alınacak kararlar doğrultusunda uygulamaya başlanacaktır.

Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyetine de gönderdiğimiz protokol ile ilgili görüşlerimiz ekte sunulmuştur.

Görüşlerimizin değerlendirilmesi ve ivedilikle kesin çözümler getirilmesi dileğiyle bilgilerinize arz ederiz.

Dr. Ecz. Akın ÇUBUKÇU

Başkan

1. II. BÖLÜM-UYGULANACAK ESASLAR BÖLÜMÜNÜN

2. MADDE:

2. maddede yer alan "Sağlık karnesinin vize edilip edilmediği" ibaresi kaldırılmalıdır.

NEDENİ: Hastaneden çıkmış olan reçetenin sorumluluğu bu reçeteyi yazmayan ve onay makamı olmayan eczacıyla ilgili değildir. Başkalarının sorumluluğu eczacıya yüklenemez. Bu nedenle hastaneden onaylanarak çıkmış bir reçetenin ilaçla ilgili olan kısmın dışındaki bilgiler eczacıyı ilgilendirmemeli ve reçete eksiksiz kabul edilmelidir.

3. MADDE:

3. maddede yer alan "Sağlık karnesine sigortalının veya ilacı alan kişinin imzası alınacaktır" ibaresi kaldırılmalıdır.

NEDENİ: Bu bir angarya olup eczacıya güvenmemek demektir.

15. MADDE:

Bu maddeyle ilgili olarak VII sayılı yürürlük bölümünde "15 nci madde 1.5.1990 tarihinden itibaren uygulanır" denmektedir. Bu ibare kaldırılarak "15.6.1990 tarihinden itibaren uygulanır" denmelidir.

14. MADDE:

Bu maddeye serumlarla ilgili bir ekleme yapılmalı:

"Reçeteye yazılan serum, setiyle bir bütünlük teşkil ettiğinden, reçeteye setsiz diye yazılmadığı sürece serum bedeli setli fiyatı üzerinden ödenir"

VII. YÜRÜRLÜK MADDESİ:

"Protokol, imza tarihinden itibaren bir yıl süre ile geçerlidir. II. Bölümün 15. maddesi 1.5.1990 tarihinden itibaren uygulanıyor" deniyor.

Basılı sözleşmelerin gecikmesi, yeni maddelerin üyelere duyurulmasının zaman alması nedeniyle protokolün değişen hükümlerinin tamamının 16.6.1990 tarihinden itibaren uygulanması konusunda gerekli girişimlerin yapılması.

PROTOKOL EKİ

2. Madde: Protokol ekindeki 2. maddenin tamamen iptali gerekmektedir. Şöyle ki; sağlık kuruluşunun verdiği reçetede ithal ya da yerli müstahzar diye bir ayırım yapılması ve de uzman doktorlar tarafından verilen reçetelerin ve raporların Bağ-Kur tarafından tekrar onayının istenmesi mantık dışıdır.

Bu madde, sadece Sağlık Bakanlığı tarafından ithal müsaadesi alınmamış ve Türkiye'de üretilmeyen ilaçlara uygulanabilir.

Protokol eki 2. maddede Sağlık Bakanlığınca ithal müsaadesi verilmiş ilaçlar Bağ-Kur Sağlık Kurulunca "... hastalığı ile ilgilidir ve hayati öneme haizdir" ibaresi yazılı belge verilmesinden sonra eczaneye verilir denilmektedir.

İthal ilaçların hepsi hayati öneme haiz değildir. Örneğin; Aspirin Plus C, Maxidex

Collyr, Deksin Collyr, Dispril, Isinsine, Opticrom Collyr, vb.

Bunlara heyet raporu verilmesi gereksizdir. Bu uygulamaya göre Bağ-Kur, ithal müsaadesi alan Aspirin Plus-C için Bağ-Kur Sağlık Kurulunun onayı istenmekteyken bileşimi aynı olan yerli müstahzarlardan Alca-C eff tb., Ceperla eff.tb. için sağlık kurulu raporu neden istenmemektedir.

Bu bir çelişkidir.

Protokol eki 2. madde, yukarıda da belirttiğimiz şekilde ithal müsaadesi henüz verilmemiş ve yurt dışından getirilmek zorunda kalan ithal ilaçlar için sınırlandırılmalıdır.

Protokol Ek 1. d maddesi: Bu maddede, "Ayakta uzun süre tedaviyi gerektiren hastalıklarda ilgiliden Kurumca iki yılda bir rapor istenir. Bu rapor ile hastalıklarla ilgili olarak belirlenen ilaçları ihtira eden reçetelerin arka yüzüne kurum tabibi veya reçeteyi yazan tabipçe "... hastalığı ile ilgilidir ve hayati öneme haizdir" ibaresinin konulması" deniyor. Bu konuya açıklık getirilmesi. Rapor reçeteye ekli olduğunda bu ibare gerekli olmamalıdır.

ÖDEME ZAMANI:

Yeni ve eski protokolde ödeme zamanı bölümünde reçetenin kuruma intikali tarihinden itibaren en geç onbeş işgünü içinde ödemek üzere gerekli işlemleri tamamlamak zorundadır, denmesine karşın uygulamada bu süreye hiçbir zaman yaklaşamamıştır. Aksine Ankara dışındaki Bağ-Kur İl Müdürlüklerinin ödemeleri eskisine göre daha uzun bir süreye çıkmıştır.

Defalarca görüşülmesine karşın Bağ-Kur bu konuda gerekli sorumluluğu göstermemiştir. Bağ-Kur İl Müdürlüğündeki işlemlerde belli bir çabukluk sağlanmasına karşın bu kez de Banka ile ilgili sorunlar ortaya çıkmıştır. Eczacı, kendisine Bağ-Kur İl Müdürlüğünden gelen yazı ile birlikte Bankaya gittiğinde "Bankada Bağ-Kur'un parasının olmaması gerekçesiyle" kendisine ödeme yapılmamaktadır. Bu konuda Bağ-Kur Bankaya gerekli talimatı vermeli, eczacıya parası Banka tarafından hemen ödenmelidir. Ankara dışındaki Bağ-Kur İl Müdürlükleri de ödeme emri yazısını geç göndermektedirler, bu konunun çabuklaştırılması, eczacının fatura üstüne ödemenin gönderilmesini istediği Banka Şubelerini yazmasına karşı, Ankara dışındaki Bağ-Kur İl Müdürlükleri parayı o ildeki bir bankaya göndermekte olup, paranın Ankara'ya gelişi en az 15-20 günü almaktadır. Bu konuya ivedilikle çözüm getirilmelidir.

Ankara Eczacı Odası Yönetim Kurulu, Bağ-Kur yetkilileriyle defalarca yapılan görüşmelere karşın sorunlara kesin bir çözüm getirilmemesi ve eczacılardan gelen yoğun şikayetler nedeniyle 27.5.1990 tarihinde Bölge Temsilcileri ve Genel Üye toplantısı düzenlendi. Yapılan toplantıda başta Bağ-Kur ve Milli Eğitim olmak üzere tüm resmi kurum reçetelerindeki sorunlar tartışıldı; toplantıya katılan eczacılar Bağ-Kur'ün ödemelerdeki aksaklığı düzeltmemesi, reçetelerin gereksiz yere geri gönderilmesi ve yeni protokolde eczacılar açısından sorunlar getiren maddeler olması nedeniyle Bağ-Kur'a karşı UYARI EYLEMİ yapılmasına karar verdiler.

3 Haziran 1990 tarihinde Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep, Eskişehir, Ordu, Aydın, Antalya, Samsun ve Trabzon Eczacı Odalarının başkanları tarafından basına ortak bir açıklama yapıldı.

BASIN AÇIKLAMASI

Aşağıda imzaları bulunan eczacı odaları başkanları basına bir açıklama yaparak;

- ECZACININ, BAĞ-KUR'UN BAĞ-KUR'LUYA "2. SINIF SİGORTALI MUA-MELESİ YAPILMASINA KARŞI ÇIKTIĞINI,

- BIÇAĞIN KEMİĞE DAYANDIĞINI, SÖYLELİ VE

- BAĞ-KUR'LUNUN İLAÇSIZ, ECZANELERİN DE İFLASLA KARŞI KARŞIYA KALMAMASI İÇİN VAR OLAN SORUNLARA BÜTÜN İLGİLİLERCE BİRAN ÖNCE ÇÖZÜM BULUNMASINI İSTEDİ VE "BAĞ-KUR'DAKİ HER TÜRLÜ HAKSIZ UYGULAMALAR SON VERİLMESİ İÇİN BAĞ-KUR'A 11 HAZİRAN 1990'A KADAR SÜRE TANIDI.

1 Ocak 1989 günü ülke genelinde Bağ-Kur'lu üyeler "Sağlık Sigortası'na" kavuştu!

Çok sayıda yasa ve kararname gibi bu uygulama da plansız ve alt yapıdan yoksun bir yasaydı.

Bağ-Kur'a ilaç veren meslektaşlarımız yasa yürürlüğe girdiğinden beri bu yasanın getirdiği çok çeşitli sorunlarla karşı karşıya kalmıştır.

"Önce İnsan-Önce Sağlık" diyebilen bilinç düzeyinde olan eczacı, elbette öncelikli görevinin hastanın ilacını sağlamak

olduğunu bilmektedir. Ancak yüzlerce bürokratik işlemi yürütmek zorunda kalarak, verdiği ilacın parasını alabilmek için aylarca bekleyen eczacı bu hizmeti daha ne kadar yürütebilecektir?

Bağ-Kur bugüne kadar meslek örgütlerince yapılan tüm girişimlere karşın haksız ve yanlış uygulamalarını sürdürmektedir.

Bağ-Kur'lu üyelerin reçetelerini veren eczacılar bugün verdikleri ilacın bedelini kurumdan tahsil edememektedir. Bağ-Kur'la Türk Eczacıları Birliği'nin imzaladıkları protokolde "ödeme süresi" 15 iş günü olarak belirtilmesine karşın 2-2,5 aya varan ödeme gecikmeleri ve sudan gerekçelerle anlamsız reçete iadeleri ile bugün anlaşmalı eczaneleri iflasla karşı karşıya getirmiştir.

Bağ-Kur diğer sosyal güvenlik kuruluşlarından farklılığını (!) bir kez daha kanıtlamak istercesine 13.3.1990'dan başlayarak ithal ilaçlara sağlık kurulu raporu istemekte ve bu raporlar da Bağ-Kur Genel Müdürlüğü bünyesinde oluşturulan Sağlık Kurulununun onayına sunmaktadır.

Bu uygulama Türkiye'nin hiç bir kurumunda yapılmamaktadır. Bu nedenle de Bağ-Kur ikinci bir standart yaratmaya çalışarak Anayasa'nın eşitlik ilkesini çiğnemektedir.

"Protokol" adı üstünde, karşılıklı hak ve yükümlülükleri içeren bir anlaşma anlamını taşımaktadır. Oysa Bağ-Kur yetkililerinin dayatmacı tutumlarına ilgililerin kalıcı çözümler aramaması sonucu protokol meslek grubunu iflasa götüren bir "SARI SÖZLEŞMEYE" dönüşmüştür.

Bir meslek grubu düşünün; kendi emek

ve sermayesini insan sağlığı için kullansın ve bu hizmetini yürütürken her türlü zorlamayla karşı karşıya bırakılsın, en haklı istemini dile getirdiğinde bu isteginden "SIZLANMA" diye söz edilsin.

Bir yanda olumsuz ve haksız tavırlarıyla Bağ-Kur, diğer yanda biran önce ilacını alıp tedavisine başlamak zorunda olan HASTA.

Geçen yıla oranla bu yıl Bağ-Kur'la anlaşma yapan eczane sayısı haksız uygulamalar sonucu yarı yarıya azalmıştır. Bağ-Kur'un olumsuzlukları devam ettiği sürece bu sayı giderek azalacak ve bu durumdan en çok etkilenen halk olacak, ilacını almak için belkide anlaşmalı eczane bulamayacaktır. Bunun sorumlusu şimdiden beyan ediyoruz ki eczacı değildir.

İleride halkın daha fazla mağdur edilmemesi yönünden söz konusu yükümlülükler yerine getirilinceye kadar 11 Haziran 1990 Pazartesi gününden itibaren "BAĞ-KUR ADLI RESMİ KURUMUN SÖZÜNÜ TUTMAMASI VE İMZALADIĞI PROTOKOLÜ ÇİĞNEMESİ" nedeniyle Bağ-Kur reçeteleri hastanın ilaçsız bırakılmaması amacıyla yasal iskontosu yapılarak hasta adına fatura edilecek ve hastalar fatura bedellerini Bağ-Kur'dan tahsil etmeye çalışacaklardır.

Yapılan basın açıklamasını 4 Haziran 1990 tarihli Hürriyet Gazetesi "Eczacı Bağ-Kur Düellosu" başlığı ile verdi.

Bağ-Kur Genel Müdürü basına yaptığı açıklamada Bağ-Kur'dan memnun olmayan eczacıları kurumla ilişkilerini kesmeye davet ediyor, Odalar tarafından yapılan açıklamanın tabanın görüşlerini yansıtmadığı-

S E H İ R

4 Haziran 1990 Pazartesi 14

Eczacı Bağ-Kur üellosu

● Eczacı Odaları başkanları dün yaptıkları ortak açıklamada, 11 Haziran'dan sonra reçetelerin Bağ-Kur üyelerine fatura edilmesini bildirdiler.

● Bağ-Kur Genel Müdürü Sabuncu ise "Memur dışı gelenek ilaçlarını kestiriler. Hastalardan para almanın sözeleşmesini yenilemeye" dedi.

ANKARA (a.g.)

Bir baskın ezcacı odası, ortak bir açıklama yaparak, Bağ-Kur'un reçete bedellerini geçiştirmediği, bu nedenle 11 Haziran'dan itibaren Bağ-Kur reçetelerini hasta adına fatura edileceğini açıkladı. Bağ-Kur Genel Müdürü Hilmi Sabuncu ise hastaları parayla cezalandırılmadığını belirterek, Bağ-Kur'dan memnun olmayan ezcacıların kuruma ilaçlarını kesmeye davet etti. Sabuncu, ilaç parasını hastadan alan ezcacıların sözeleşmelerini geçersiz hale geleceğini ve sözleşmeyi yenilemeye zorlanacakları bildirdi.

Ankara, Isparta, Gaziantep, Edirne, Ordu, Aydın, Antalya, Samsun ve Trabzon Eczacı Odaları'nın başkanları tarafından dün yapılan açıklamada, Bağ-Kur'un 12 ay önceki içinde indirimle ödenen reçete bedellerini 1.5-2 ay geçirttiği, gereksiz reçete talepleri yapıldığı ve ihali ilaçlara ödeme yapılmadığı için sağlık hizmeti sağlanmadığını bildirdi. Bağ-Kur'a sözeleşme yapmayan ezcacıların geçen yılki görevi yapmaya zorlanması, uygulama sürecinde zararlıdır. Bağ-Kur'un ilaç alacak ezcacı bulamayacağı görüşü savunuldu. Açıklama şöyle devam etti:

"İlerde halkın daha fazla mağdur edilmesini önlemek için ilaçları kesen ezcacıların yerine getirilmeye kadar, 11 Haziran 1990 Pazartesi gününden itibaren Bağ-Kur adı verilen kurumun ekonomisi tutunmasın ve ilaçları kesilmeyeceği yönünde sözeleşmeyle Bağ-Kur reçeteleri hastaların ilaçsız kalmasına sebep olacak laboratuvar raporlarına hasta adına fatura edilcek ve hastalar fatura bedellerini Bağ-Kur'dan tahsil etmeye çalışacaklardır." Bağ-Kur Genel Müdürü Hilmi Sabuncu ise yaptığı açıklamada, Ocak'tan itibaren açıklanan raporların tabiiyatını gözden geçireceğini söyledi.

Reçete bedellerinin geçiştirilmesini, reçeteleri yapılmadık kayıtlarıyla ilgili ve kontrol taraflarından reçete bedellerinin verilmeyeceğini kaydetti. Sabuncu, şunları kaydetti:

"Bilgi Bağ-Kur ilaç ettirecek diğer ezcacılarımızın parasızlarına derhal alıp Bağ-Kur ilaçları kesmeye davet ediyoruz. Formülasyonları bozulmuş ilaçları diğer Odaları, dernekleri, hangi formülasyonları bozulduklarını açıklamasına davet ediyoruz." Sabuncu'nun bu önerisi sağlık işleri için reçete bedellerini ödemedikleri, bereketinde kalınan ilaçları için sağlık kurumu onayı gerektirmediği belirtti.

Mezuniyet sevinci

İstanbul'da mezuniyet törenleri. Başlıca ilkokulları 5/8 sınıflı öğrencileri mezuniyetlerini kendileri tarafından verilen bir parçası öğrencileriyle birlikte kutladılar. İllikullu öğrenciler mezun olmaları sevinciyle çarkılar, şifreler, şarkılar, dans ettiriler, kükükleri gösterisi mezuniyet kutlamalarına katılan öğrenciler ve sınıf öğretmenleri tarafından hazırlanan oyunlar, danslar, şarkılar, şifreler, şarkılar, dans ettiriler, kükükleri gösterisi mezuniyet partisi sırasında öğrenciler bu güzel günlerini anısına Genel Müdürü'nün fotoğrafları ve sınıf öğretmenleri'nin fotoğrafları küçük birer hediyeler sundular.

ni söylüyordu.

Bağ-Kur Genel Müdürü'nün basında çıkan bu açıklamaları ezcacılar arasında

büyük tepki uyandırdı. Bir çok meslektaşımız Bağ-Kur Genel Müdürü'ne telgraf çekerek Genel Müdürlüğün meslektaşlarımıza yönelik tutumunu kınadıklarını ve

ilaç sözleşmelerini feshedecekler

Eczacılar protesto Bağ-Kur'a

ANKARA (AN-KA) Bağ-Kur'un sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunan

hastaların reçete bedellerini 2-3 ay gibi uzun sürelerle, geçikmeli olarak ödemesiyle

le başlayan sorunları giderilmemesi üzerine, ezcacılar bir dizi protesto eylemlerini başlattılar.

luge sokmayı ka laştırdı.

Ankara Eczacılar Odası Genel Sekreteri Ölcay Seles, 3 aylık protesto eylemlerini açıkladı.

BAG-KUR mahkemeye veriliyor

Bir süredir anlaşmalı ezcacıların reçete bedellerini zamanında ödemedikleri için Ankara Eczacıları İhtisafı olan Bağ-Kur mahkemeye başvurdu.

Halkın Müfettişleri tarafından yapılan çalışmalar sonucunda, Ankara Eczacıları Odası'nın sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunan hastaların reçete bedellerini zamanında ödemedikleri tespit edildi. Ankara Eczacıları Odası, bu durumun hastaların sağlık hizmetlerine zarar verdiğini ve sosyal güvenlik sisteminin çökmesine sebep olduğunu belirtti.

Bağ-Kur'un ödeme amti ödünce halde gittikleri banka şubelerinde 72 Bin liraya tek gıda bedelleri bile "hesapta para yok" diye gelmesi üzerine, ezcacılar mahkemeye başvurdu.

Ölcay Seles, "Bağ-Kur'un sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunan hastaların reçete bedellerini zamanında ödemedikleri için mahkemeye başvurdu. Bu durumun hastaların sağlık hizmetlerine zarar verdiğini ve sosyal güvenlik sisteminin çökmesine sebep olduğunu belirtti."

Kurumun ilaç ettirecek diğer ezcacılarımızın parasızlarına derhal alıp Bağ-Kur ilaçları kesmeye davet ediyoruz. Formülasyonları bozulmuş ilaçları diğer Odaları, dernekleri, hangi formülasyonları bozulduklarını açıklamasına davet ediyoruz. Sabuncu'nun bu önerisi sağlık işleri için reçete bedellerini ödemedikleri, bereketinde kalınan ilaçları için sağlık kurumu onayı gerektirmediği belirtti.

Eczacılar'dan R-ğ-Kur'a protesto

ANKARA (ANKA) Bağ-Kur'un sosyal güvenlik şemsiyesi altında bulunan hastaların reçete bedellerini 2-3 ay gibi uzun sürelerle geciktirmeli olarak ödemesiyle başlayan sorunların giderilmemesi üzerine, ezcacılar bir dizi protesto eylemlerini yürürlüğe sokmayı kararlaştırdı.

Oda Başkanlarının yaptıkları ortak basın açıklamasına aynen katıldıklarını bildirdiler.

Bağ-Kur sorunuyla ilgili diğer gazetelerde çıkan küpürler:

Bağ-Kur'la ilgili sorunları görüşmek üzere 10 Haziran 1990 tarihinde Türk Eczacıları Birliği'nde "Başkanlar Toplantısı" yapıldı. Toplantıya katılan Odaların başkan ve yetkilileri Oda üyelerinin sorunlarını dile getirdiler. Toplantıda TEB Merkez Heyeti tarafından, eczacıların Bağ-Kur Genel Müdürlüğü'ne ve İl Müdürlüğüne hitaben noter kanalıyla bir ihtarname çekmeleri önerildi. Toplantıya katılan Odamız Yönetim Kurulu üyesi Ecz. M. Asım Tamer, bazı odaların ödeme sürelerinde iyileşme olduğunu belirtmesine cevaben bunun geçici bir uygulama olduğunu söyledi ve bu protokolün özellikle ithal ilaçlarla ilgili (Madde Ek-2) maddesinin imzalanmasını eleştirerek Bağ-Kur'a karşı yaptırım uygulanmasını önerdi.

Bağ-Kur tarafından herhangi bir yazı gelmemesine ve 18.4.1990 tarihinde imzalanan protokolde belirtilmemesine karşın ithal ilaçlarla ilgili uygulamanın Bağ-Kur Sağlık yönetmeliğinin Resmi Gazetede yayınlandığı 13 Mart 1990 tarihinden itibaren başlatıldığı görüldü. Bu anlamsız uygulamayla birçok eczacının ithal ilaç bulunan reçetelerindeki ithal ilaç küpürleri iptal edilerek eczacılar büyük bir ekono-

mik kayba uğratıldılar.

27.5.1990 tarihinde yapılan genel üye toplantısına katılmayan meslektaşlarımızın Bağ-Kur ile olan sorunlarını ve çözüm önerileri saptayabilmek amacıyla Odamız tarafından düzenlenen anket bölge temsilcileri aracılığıyla eczanelere ulaştırıldı ve üyelerimizin eğilimi belirlendi. Bağ-Kur'la anlaşması olan eczanelerin tamamına yakını Bağ-Kur'a karşı bir uyarı eylemi yapılmasını önererek böyle bir girişimi destekleyeceklerini belirttiler.

Bu arada, Bağ-Kur İl Müdürlüğü'nün eczacılara gönderdiği ödeme emirlerinin karşılıksız çıktığının meslektaşlarımız tarafından Odamıza bildirilmesi üzerine noter kanalıyla bankada tespit yapılması yoluna gidildi.

22.6.1990 tarihinde iki meslektaşımız Ankara 26. Noteri ile banka şubesine giderek tespit yaptırmak istediler ancak banka yetkilileri kayıtları göstermedikleri için istenilen tespit yapılamadı. Bunun üzerine 26.6.1990 tarihinde bu kez hakim kanalıyla aynı banka şubesine gidilerek Bağ-Kur'un kayıtları tespit edildi.

Bülteni yayına verdiğimiz ana kadar henüz bilirkişi raporu tarafımıza ulaşmadı. Bundan sonraki aşamada bilirkişi raporu sonucuna göre gerekli yasal girişimlerde bulunulacak ve alınan sonuçlar siz üyelerimize en kısa sürede duyurulacaktır.

Türk Piyasasında Bulunan Turnusol Kâğıtlarında Yapılan Kalite Kontrol Testleri

Cem YÜCESOY*

ÖZET

Bu çalışmada, Türk piyasasında bulunan Turnusol kâğıtları U.S.P. XXI de verilen kalite kontrol testlerine tâbi tutulmuşlardır.

GİRİŞ

Turnusol kâğıtları, pH 4.5-8 aralığında kırmızıdan maviye renk değiştirerek ortamın asitliği-bazlığı hakkında kalitatif olarak fikir veren test kâğıtlarıdır ve ticarî turnusol reaktifinin özel filtre kâğıtlarına empenye edilmesiyle elde edilirler.

Bu test kâğıtlarının hazırlanmasında kullanılan ticarî turnusol; Rocella DeCandolle, Lecanora Acharius ve diğer likenlerden (Fam. Parmeliaceae) hazırlanan mavi bir pigmenttir (1). Renk verici madde azolitmine** ilâve olarak değişen miktarlarda kalsiyum karbonat, kalsiyum sülfat vs. içerir (2). Toz, alkol ve su-alkol karışımları kullanılan bir seri ekstraksiyon

işleminde sonra -çözelti halinde veya filtre kâğıdına emdirilmiş olarak- kullanılır hale gelir (3-5). Alkaloid, karbonat ve bikarbonatların pH'nın ölçümünde kullanılamayan turnusolun (1) çözeltileri de, içerdiği azolitmin miktarı sabit olmadığından kantitatif nötralizasyon işlemlerinde kullanılamaz (2).

Ülkemiz piyasasında başlıca üç çeşit turnusol kâğıdı bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi yurt dışından getirilen turnusol reaktifinin Türkiye'de kâğıda empenye edilmesiyle hazırlanmakta, diğer ikisi ise Avrupa ve Uzakdoğu'dan mamûl olarak ithal edilmektedir. Bu kâğıtların en ucuzu ile en pahalısı arasında 7 misli fiyat farkı bulunmaktadır. Konuyla ilgili bir Türk Standardı'nın bulunmaması, bu belirgin fiyat farkının kalite üstünlüğünden mi, yoksa maliyet unsurları farklılığından mı ileri geldiği sorusunu cevapsız bırakmaktadır. Bu çalışmada, bu soru cevaplandırılmaya çalışılmıştır.

Yapılan literatür araştırmasında; Alman (3), İngiliz (4) ve Avrupa Farmakopeleri'nin (5) turnusol kâğıtlarının sadece

* A.Ü. Eczacılık Fakültesi, Analitik Kimya Anabilim Dalı

** Azolitmin, büyük oranda azolitmik asidin (kırmızı) potasyum tuzunu (mavi) içerir.

belli konsantrasyondaki asit ve baz çözeltilerinde renk değiştirme sürelerini belirleyen testlere yer vermelerine karşılık, Amerikan Farmakopesi'nin (1) -ilâve olarak- "fosfat miktarı, yanma artışı ve reçine asitleri testleri"ne yer verdiği görülmüştür. 1974 Türk Farmakopesi'nde ise turnusol kâğıtları ile ilgili hiçbir kayıt yoktur. Çalışmamızda, piyasadan temin edilen değişik firmalara ait turnusol kâğıtlarına Amerikan Farmakopesi'nde verilen kalite kontrol testleri uygulanmıştır.

DENEYSEL KISIM

Materyal:

Kuruluğa uçurma işlemlerinde KÖT-TERMANN Type 3006 termostatlı su banyosu, yakma işlemlerinde HERAEUS Type MR 170 fırını kullanılmış, karıştırma işlemleri ise HEIDOLPH MR I-E model bir magnetik karıştırıcı ile yapılmıştır.

Kullanılan reaktiflerden magnezyum nitrat, gümüş nitrat, hidroklorik asit, sodyum hidroksit, potasyum dihidrojen fosfat, amonyum molibdat, p-metilamino fenol sülfat MERCK; sülfürik asit BDH; sodyum bisülfat ise RIEDEL de HAEN firmasından temin edilmiştir.

STANDART FOSFAT ÇÖZELTİSİ: 143. 3 mg kurutulmuş monobazik potasyum fosfat (KH_2PO_4) distile su ile çözülür ve 1000 ml ye tamamlanır (1 ml = 0.10 mg fosfat (PO_4)).

FOSFAT A REAKTİFİ: 5 g amon-

yum molibdat 1 N sülfürik asitle çözülür ve 100 ml ye tamamlanır.

FOSFAT B REAKTİFİ: 200 mg para metilamino fenol sülfat (Metol) 100 ml suda çözülür. Üzerine 20 g sodyum bisülfat ilâve edilir. Reaktif tam doldurulmuş ve ağzı sıkıca kapatılmış şişelerde muhafaza edilir. Muhafaza süresi 1 aydır.

Yöntem:

Aşağıda verilmiş olan testler hem kırmızı, hem mavi turnusol kâğıtlarına uygulanır.

FOSFAT TESTİ: Turnusol kâğıdından 5 şerit koparılır, küçük parçalar halinde kesilir. Bir porselen krozede 500 mg magnezyum nitrat ile karıştırılır ve yakılır. Bakiyeye 5 ml nitrik asit ilâve edilir ve kuruluğa uçurulur. Bakiye ısıtılarak 20 ml distile su ile çözülür. Gerekirse 2.5 ml seyreltik asit (1 + 6) ilâve edilir ve suyla 25 ml ye seyreltilir. Her numuneye FOSFAT A ve B reaktiflerinden 1'er ml ilâve edilir, karıştırılır ve oda sıcaklığında 2 saat bırakılır. Oluşan mavi renk, 0.2 ml STANDART FOSFAT çözeltisinin aynı şartlarda 25 ml ye tamamlanmasıyla elde edilen referans çözeltinin verdiği mavi renkten daha koyu olmamalıdır. Başka bir deyişle bakiye 0.02 mg dan fazla PO_4 içermemelidir.

YANMA ARTIĞI TESTİ: Turnusol kâğıdından herbiri 3 cm^2 yüzey alanına sahip 10 şerit koparılır ve bir porselen krozede sabit ağırlığa kadar yakılır. Bakiyenin ağırlığı, şerit başına 0.4 mg'ı geçme-

melidir.

REÇİNE ASİTLERİ TESTİ: Bir turnusol şeriti, 100 mg gümüş nitratın 50 ml suda çözülmesi ile hazırlanmış bir çözeltilde 30 sn içinde renk değiştirmemelidir.

HASSASİYET TESTİ:

a) Kırmızı turnusol kâğıdından 10-12 mm lik bir şerit, beher içinde bulunan 100 ml 0.0005 N sodyum hidroksit çözeltiline daldırılır ve sürekli karıştırılır. Kâğıt şeridin rengi 30 sn de değişmelidir.

0.0005 N sodyum hidroksit, 1 ml 0.1 N sodyum hidroksitin taze kaynatılmış, soğutulmuş distile su ile 200 ml ye seyreltilmesiyle elde edilir.

b) Mavi turnusol kâğıdından 10-12 mm lik bir şerit, beher içinde bulunan 100 ml 0.0005 N hidroklorik asit çözeltiline daldırılır ve sürekli karıştırılır. Kâğıt şeridin rengi 45 sn de değişmelidir.

0.0005 N hidroklorik asit, 1 ml 0.1 N hidroklorik asitin taze kaynatılmış, soğutulmuş distile su ile 200 ml ye seyreltilmesiyle elde edilir.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Yapılan dört testin sonuçları Tablo 1'de gösterilmiştir. İncelenen turnusol kâğıtlarından bir tanesi hariç diğerlerinin özellikleri U.S.P. XXI tarafından belirlenen sınırlar içerisinde bulunmaktadır. Belli bir markanın kalitesi hakkında genel bir kaniya varmak için daha fazla sayıda piya-

sa örneği üzerinde çalışma yapmak gerektiği düşünülmüştür. Çalışmada elde edilen sonuçlar, kalite ile fiyat arasında doğrusal bir ilişki olmadığını ve laboratuvar kullanımı için rahatlıkla piyasada bulunan en ucuz ürünün tercih edilebileceğini göstermektedir.

SONUÇ

Piyasada bulunan değişik firmalara ait ürünlerin kaliteleri ile fiyatları arasında doğrusal bir ilişki saptanamamıştır. Gerekli ürünün tümüyle ithâline dayanan bir alanda fiyat kargaşasını engellemek için istenen özelliklerin bir Türk Standardı olarak belirlenmesinin gerekli olduğu düşünülmüştür.

KAYNAKLAR

- 1- United States Pharmacopoeia (U.S.P.XXI), Washington, Mack Printing Co., 1357, 1388, 1418, 1419, 1425 (1985).
- 2- Vogel, A.I., "Preparation of indicator solutions", Quantitative Inorganic Analysis, 3rd Ed., London, Longman, 56-57 (1966).
- 3- Deutsches Arznei-Buch (D.A.B.9), Stuttgart, Deutscher Apotheker Verlag, 273 (1986).
- 4- British Pharmacopoeia, London, HMSO Books, Vol. II, A66 (1988).
- 5- European Pharmacopoeia, Sainte Ruffine, Maisonneuve S.A., Vol. I, 168 (1969).

Tablo 1: Turnusol kâğıtlarında yapılan farmakope testleri

TESTLER	TURNUSOL KÂĞIDI CİNSLERİ					
	T1-K	T1-M	T2-K	T2-M	T3-K	T3-M
Fosfat testi	koyu mavi	koyu mavi	lacivert*	açık mavi	açık mavi	sarımsı yeşil
Yanma artığı (max: 0.4 mg)	0.32	0.28	0.46*	0.19	0.15	0.09
Reçine asitleri	yok	yok	yok	yok	yok	yok
Hassasiyet						
K için max 30 sn	20	30	45*	8	7	1
M için max 45 sn						

* Olumsuz sonuç veren testleri gösterir.

T1 - T3, turnusol kâğıtlarına verilen kod numaralarıdır.

K, kırmızı; M, mavi turnusol kâğıdını tanımlamaktadır.

CLEOCIN T TOPIKAL SOLÜSYON (Eczacıbaşı)

Bileşimi: 1 ml solüsyonda: 10 mg Klindamisin baza eşdeğer miktarda Klindomisin fosfat içerir. Ayrıca izopropil alkol, propilen glikol ve su içerir.

Endikasyonları: Akne vulgaris'in kısa süreli tedavisinde kullanılır.

Kontrendikasyonları: Klindomisin yada linkomisine aşırı duyarlılığı olan hastalarda kullanılmamalıdır.

Yan Etkileri: En sık rastlanan yan etki deride kurumadır. Daha seyrek olarak cilt tahrişi, temas dermatiti, deride yağlanma, gram-negatif follikülit, mide-barsak bozuklukları ve karın ağrısı, gözlerde batma hissi meydana gelebilir.

Uyarılar: Topikal kullanımda da antibiyotik deri yüzeyinden emilebilir.

Bazı seyrek durumlarda ishal, kolit ve psevdومن branöz kolit bildirilmiştir. Bu gibi durumlarda ilaç kesilmeli ve gereken tedavi yapılmalıdır.

Önlemler: Cleocin T, alkolik bir solüsyon olduğundan göz ile teması sonucu yanma ve tahriş yapabilir. Solüsyonun göz, yaralı deri ve mukoza membranlarına yanlışlıkla temas etmesi durumunda bol miktarda su ile yıkanması yerinde olur. İlacın hoş olmayan bir tadı vardır, ağız çevresine uygularken dikkatli olunmalıdır.

Kullanılış şekli: Cleocin T solüsyonu hastalıklı bölgeye günde 2 defa ince bir tabaka halinde sürülür.

Ticari şekli: 30 ve 60 ml lik ambalajlarda.

SOSYAL ETKİNLİKLERİMİZ

Geçtiğimiz dönemde Odamız Sosyal Etkinlikler Komisyonunun özverili çalışmaları sonucu, Sosyal Tesisimizde özlemini duyduğumuz sanat ve kültür olaylarını izleme olanağı bulduk.

13 Mayıs 1990 günü AFSAD üyesi **Hasip PEKTAŞ**'in sunduğu "**ARAYIŞLAR**" adlı dia gösterisinde sanatçının değişik çalışmalarından örnekler yer alıyordu.

14 Mayıs 1990 Eczacılık Günü Prog-

ramı içerisinde anlamlı bir fotoğraf sergisi izledik.

Ankara Fotoğraf Sanatçıları Derneği'nin açtığı "**Bağışlanan Organ Filizlenen Candır**" adlı sergi, izleyenlere organ nakli şansına ulaşamayan hemodiyaliz hastalarının çektikleri sıkıntıları büyük ölçüde hissettirecek düzeyde idi. Pek çok meslektaşımız aynı salonda "**Böbrek Nakli ve Hemodiyaliz Hastaları Derneği**"nin hazırlamış olduğu standda organ

Şair Nevzat Çelik ile yapılan söyleşiden

---

bağışı yapabilme olanağı da buldular.

19 Mayıs 1990 günü şiiirserver pek çok meslektaşımız AEO-Sosyal Tesisinde Şa-ir Nevzat Çelik'le yapılan söyleyişe katılmak üzere biraraya geldiler. Pek çoğumuzu günlük iş temposunun yarattığı sıkıntulardan uzak, şiiir dolu bir dünyaya götüren bu sıcak sohbet ortamlarında daha sık biraraya gelebilmek hepimizin dileği idi. Arkadaşımız Olcay Seles'in böylesi bir duygu yoğunluğu içerisinde kaleme aldığı ya-zısına da sayfalarımızda ver veriyoruz.

2.6.1990 tarihinde Sosyal Tesisimizde 3. Ankara film günleri ödülü kazanmış olan "My Line" adlı kısa film gösterisi vardı. Tamamen amatör bir grubun ürünü olan, Dr. Mustafa Aluoklar'ın yönetmenliğinde gerçekleştirilen film, izleyenlerin büyük beğenisini ka-

zandı.

Üyelerimizden gelen istekleri dikkate alan Sosyal Etkinlikler Komisyonu Haziran ayı içerisinde bir PİKNIK düzenlemiştir. Birlikte hoşça vakit geçirebilmek, sıcak, dost sohbet ortamları yaratmak, üyelerimiz arasındaki dayanışmayı arttırmak amaçlarıyla yapılan pikniğe katılım gerçekten çok büyük olmuştur. 10 Haziran Pazar günü Çamlıdere Aluç Dağı'nda yapılan piknik sonrasında tüm katılanların dileği, "böylesi ortamları daha sık yaratabilmek"ti.

Haziran ayında gerçekleştirilen son etkinlik 23.6.1990 günü Mahmut Tali Öngören ile yapılan söyleşi olmuştur. "Türkiye'de Kitle İletişimi" konulu söyleşinin tam metnini gelecek sayımızda yer vereceğiz.

Piknik gezisinden bir görüntü

GÜZELDİR GÜZELİ PAYLAŞMAK

Odam karanlık
Gün bitiminde ellerim cebimde
Ve ben şimdi
Şöyle taa uzaklardan bir gülümseme
Duymak istiyorum sessizliğimde.

DERKEN
Bir gürültü, bir gürültü, bir gürültü ve
Sanki hemen parçalanıp göğsüm
Çıkıverecek yalnız yüreğim
Çarpıp karşı camlara
Sessiz geri dönecek
ÇARPAR, DÖNER, YALNIZ
DEĞİLDİR ARTIK.

Diyerek başladım, sanki şiir yazmak
çok kolay diye ama görüyorsunuz ki ol-
muyor.

Odamız sosyal etkinliklerinden olan
"Söyleşi Programında" ozan Nevzat Çelik
vardı geçenlerde.

Meslektaşlarımızın yanı sıra çok kişi
vardı öğrenci ya da meslek dışı. Şiirin zor
bir şey olduğunu bir kez daha anladım o
gün.

Ama öylesi güzellikler yaşandı ki.
Genç bir ozan aldı götürdü bizi oradan
oraya. Söyleştik, eleştirdik, eleştirildik.

Ne kadar açmışız böylesi düzeyli söy-
leşmelere. Ağzına diline sağlık Nevzat.

O kadar yoğun duygular yaşandı ki o
gün, bu duyguyu anlatmanın en kolay yo-

lunun şiir olduğunu düşünerek oturdum
masaya, aman efendim ne mümkün.

Anladım ki, benim işim şiir yazmak
değil. Bir kez daha yüceleşti ozanlar yüre-
ğimde.

Saniyorum düz yazıyı bir taraflarından
yakaladım. Düşündüklerimi kâğıda aktar-
manın kolaylığını, alışkanlığını yaşadım.

Şimdi bu alışkanlıktan hareketle neler
aktarmak istiyorum neler!

Önce bir özeleştiri yapmalıyım.

Nerede bunca zaman o kolayca yazdık-
larım?

Hemen hemen, on senedir yazdığım
defter yok. Üzüntüsü taa yüreğimde. Yaşı-
yorsun bir şekilde, ama aklına defter ge-
lince deliye dönüyorsun.

Neyse canım, unut şimdi bu defteri ve
yeniden başla, yaşamı algıladıklarınla yaz-
maya.

İçimdeki sese burukça yanıt: Eh olur!

İşte bu yanıtı da aldıktan sonra baş-
layalım bakalım bir taraflardan anlatmaya.

Ankara'dayız. Sanatsevenler Demeğin-
de. O herkesin şimdilerde "Eski Piknik"
dedikleri yerin hemen altında.

Kimlik göserip aşağılarda bir yerlere
iniyorsun. Loş bir salon. Üç-beş gün ön-
cesinin açılmış ve peşisıra kokteyli yapıl-

miş resimlerinin asıldığı duvarlar, duvarlar.

Her duvarın yanında masalar, masalar etrafında kadınlı, kızlı, erkekli, oğlanlı.

Tam karşımda kirli-yağlı yakalı ve saçlı delikanlı. Yanında bir deli-kadın!!!

Kadınlara öyle "delikanlı" nitelemesi yapılamadığı için diyorum "deli-kadın". Ondan öğrendim ben 68'lerde paylaşmayı.

Hani sözünü edip kaybettiğim defter var ya, işte hep paylaşmak vardı o sayfalarda. Belki de aniden beni seven biri paylaştı o defteri, ama benim haberim yok.

Paylaşmak deyince aklıma geldi, gelin bir kalem de onu aktarayım tekrar "deli-kadın"a dönmek üzere.

Günlerdir....., koştur koştur eve gelmişim. 10 gündür evden uzak. Bağ-Kur, katılım payı, nöbet, şikâyet, Maliye Bakanlığı, Milli Eğitim, sözleşme, özlük hakları, Sağlık Bakanlığı Bütçesi görüldü. Milletvekilleri ilgisiz, tekrar aramıza dönecekler, alt komisyon, üst komisyon, Ben Eczacı Milletvekiliniz olarak şimdi size, hepimizin önünde söz veriyorum ki, yönetim ne yapıyor ki falan filan, falan filan derlerken geçmiş on gün.

Ve o on gün özlemişim insanlarımı.

Bir iki duble rakı ve bir bekleyiş çocuklarla beraber.

Çocuklar belli ki çok mutlular, on gün göremedikleri babalarıyla. Bir muhabbet

bir muhabbet, bir paylaşma.

Boyunmdan öpmelerinden ve boyunlarından öpmemden anlıyoruz birbirimizi ne kadar özlediğimizi ürpererek.

Dönelim tekrar deli-kadın'a. Korka korka diyorum deli-kadın diye, ama bu benzetmenin "deli bir kadın" şeklinde algılanmayacağını biliyorum.

Tuncay Betil'di bu kadın. Dosta Bir Merhaba'ya tablosunu hediye eden ressam Tuncay Betil Hanımefendi. Daha sonraları kendini alkole verdi. Bu da yaşamını genç yaşta noktalamasına neden oldu. Her sanatçı gibi öldükten sonra tabloları astronomik fiyatlara ulaştı. Yanına kalan ya da bizlere bıraktığı bir paylaşmaydı uğruna ölünesi.

Odamızın yeni dönem sosyal etkinlikleri doğrultusunda bu paylaşma giderek artıyor. Söyleşi etkinlikleri bu paylaşmanın en güzel örnekleri olmaya başladı.

Sergiler,dia ve film gösterileri, daha niceleri. O nedenle gelin hep birlikte paylaşalım. Çünkü paylaşmayanlar bir bütünün farkına varamazlar.

Ancak paylaşarak önce insanlık onuruna sonra sorunların çözümüne ulaşabiliriz.

Hoşçakalın.

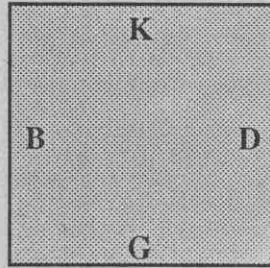
Olca SELES

BRIÇ SEVENLERE

Hazırlayan: Ecz. Yalçın BALKIS

- ♠ A32
- ♥ 1076
- ♦ DV1098
- ♣ 92

- D ♠
- V983 ♥
- 76543 ♦
- V106 ♣

- ♠ RV1098
- ♥ 52
- ♦ Ar2
- ♣ 854

- ♠ 7654
- ♥ ARD4
- ♦ —
- ♣ ARD73

Oyun: 5 trefl

Atak : Karo 4'lü

Güney her savunmaya karşı 5 trefl oynar.

Çözüm:
Yerden Karo D, Karo A'ya elden gaktır. ARD kör gaktır. Doğru üçüncü köre gakar. En doğru oyun olarak pik döner. Yerden A'la alınıp karo V gaktır. Karo R'ya elden gaktır. Son kör oynanır. Batu alırsa yerden 9'luya gaktır. AR koz gaktır. Koz 3'lüsüyle elden gaktır, el batıya verir. Başka rengi kalmayan batı zorunlu olarak karo gaktır.